

Izhaja

vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu „Mira“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure
predpoldne in od 3. do 4. ure
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inzerate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR

Velja:

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno
pod napisom:

**Upravništvo „Mira“
v Celovec,**

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje
naprej.

Leto XXV.

V Celovec, 22. decembra 1906.

Štev. 51.

Današnja številka obsega 8 strani.

Vabilo na naročbo!

Leto se bliža k svojemu koncu in z njim zaključuje „Mir“ petindvajseto leto svojega življenja. Četrto stoletje je dolg čas in marsikaj se je izpremenilo tekom burnih let, v katerih je „Mir“ zahajal med slovensko ljudstvo. Marsikaj se je izpremenilo, marsikaj se je zboljšalo, marsikaj poslabšalo, a o „Miru“ moremo trditi s čisto vestjo in trdnim prepričanjem, da je ves čas svojega življenja vztrajno, pogumno in odločno izvrševal svojo dolžnost, svojo vzvišeno nalogo, dramiti, buditi, utrjevati versko in narodno zavest med koroškimi Slovenci, katerim je namenjen v prvi vrsti. Bil je vedno odločen branitelj in varih Slovenstva na Koroškem, bil pa je tudi krepka bran proti navalu onih, ki hočejo zanesti med naše verno ljudstvo strup brezverstva in sovraštva proti sv. veri naših prednamcev in nas samih.

In tak hoče ostati „Mir“ tudi v bodoče! Slej kakor prej, in poudarjamo, gotovo še tem odločnejše in pogumnejše bo odslej zastopal to svoje stališče, odločnejše in pogumnejše, ker so se naši nasprotniki pomnožili, ker so si znali zagotoviti stališče, s katerega že oznanjajo smrt slovenskemu narodu na Koroškem. Vse svoje moči bo posvetil naš list boju za življenje in smrt koroških Slovencev, ki jih čaka v najbližji prihodnosti, in vsaj upati smemo, da ta boj ne bo brezuspešen!

Zato se pa obračamo do vseh svojih dose-danjih naročnikov z iskreno prošnjo, da nam v vsakem pogledu pomagajo k izvršitvi naše težke naloge. Le tedaj, ako bo imel list dovolj redno plačujočih naročnikov, bo mogel uspešno odgovarjati svoji nalogi, le tedaj, ako mu bo zagotovljena vsestranska podpora, bo mogel

biti tak, kakor se zahteva od njega. Obnovi torej vsak naročnino in skušaj pridobiti listu novih naročnikov in prijateljev. Posebno pa se obračamo na izvenkoroške Slovence, da nam, ako ne drugače, vsaj z obilnim naročevanjem našega lista pomagajo v našem boju za obstanek, za obstanek ene desetine slovenskega naroda! Ravnotako tudi prosimo naše dopisnike, da nam tudi v prihodnje ostanejo zvesti in nas zalagajo z raznovrstnimi, točnimi poročili. Le tako bo list mogel po vsebini zadovoljiti vsakogar izmed naročnikov. Združimo se vsi k skupnemu delu, in uspeh ne bo izostal!

Naročnina listu bo tudi odslej 4 K na leto. Ako se med letom, po zaslugi naših naročnikov in prijateljev, naš list razširi, da začne izhajati po dvakrat na teden, bomo to pravočasno naznanili svojim naročnikom in jih naprosili, da nam pomagajo pokriti večje stroške. Vsekako pa naj vsakdo obnovi sedanjo naročnino. Verujte nam, da je od Vas samih odvisna prihodnost našega lista, edinega lista koroških Slovencev, in z njim v veliki meri tudi prihodnost koroških Slovencev; zato **naročujte in podpirajte „Mir“!**

Uredništvo in upravništvo „Mira“.

Božič.

Kakor strupena slana na cvetočo livado se je pred kratkim vlegla na narodno polje koroških Slovencev njih razcvitajoča se bodočnost uničujoča mora volilne preosnove, uničujoča uspeh dosedanjega dela in onemogočujoča prihodnje. Strla je koroškim Slovincem peroti, ki naj bi jih ponesle boljšim časom naproti, odvzela jim pogum za vztrajanje pri započetem delu in napolnila prsi narodnih bojnikov z obupom in tromo resignacijo. In tako lepo se je že razvijalo narodno delo med nami, s kakim veseljem upanjem smo zrlji v bodočnost! Sedaj pa ta udarec, za katerega ni skoraj več pomoči, zdra-

vila. Naše stališče je takšno, kakor onega kmeta, ki se je trudil in mučil, da je izoral trdo ledino, jo obdelal in je v jeseni pričakoval tako trdo zasluženega in tako zaželjenega sadu. Pa prišla je nevihta. Toča je pobila v tla zlato klasje in ploha je odnesla zrahljano prst — golo pečovje kaže sedaj svoja kamenita rebra tam, kjer si je ubogi kmet z neznanjskim trudom ustvaril plodonosno njivo. Taka je sedaj tudi naša narodna njiva.

Imeli smo koroški Slovenci svoj advent, z nestrpnostjo smo pričakovali svojega odrešenika, svojega odrešenja; ali čakali smo zaman. Božič nam ni napolnil, tavamo le še v tem gostejši temi negotovosti, zapuščeni. Kdaj, kdaj bo prišel naš božič!?

Teško je čakal svet svojega Odrešenika. Tisočletja so minila, svet je blodil v temi zmot, a čutil je, da mora priti On, ki je obljubljen, da reši svet, da ga zopet privede k solncu resnice. Čutil je svet v sebi, da ga čaka boljša, svetlejša bodočnost, in, srečen, dočkal je, po čemer je tako hrepenel — večna obljuba se je uresničila: Beseda je postala meso, prišel je Odrešenik sveta. S kolikim veseljem, s kako radostjo praznuje svet spomin tega preveselega dogodka, kako se ga raduje človeška duša, v kateri odmevajo glasovi angelske himne: „Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!“ Saj narodil se je On, ki je prevzel od vekomaj nase vse krivice sveta, On, ki je klical in kliče v svoji božanski dobroti k sebi vse one, ki so obteženi, da jim olajša breme, da jim, ki so žalostni, otare solze, saj je prišel Odrešenik in Tolažnik. Zato raduj se in veselja poskakuj, človek, saj ta dan je novega tvojega rojstva dan, ko si se prerodil k novi, tako težko pričakovani srečni bodočnosti.

Da, „Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!“ tako vzklika tudi koroški Slovenec, tako je vzklikal vedno, odkar mu je pred sto in sto leti zasijala v temo poganskih zmot luč prave vere. In dobro voljo je imel naš narod, krepko je vedno branil svetinjo svoje sv. vere, za njo in za svoj rod in jezik je prelivlavo svojo srčno kri, ali dobre volje niso bili drugi, oni, ki so gazeč in teptajoč najsvetejše, kar je imel in še ima naš narod, prihajali medenj blatit njegove svetinje in ropat njegovo last. In dobre volje tudi niso bili oni,

Podlistek.

Gospod Urbani.

(Spisal Ferdo Plemič.)

V Spodnjem Dravogradu sem vstopil v vlak. Od daljnega juga sem prišel, od slovanskega juga, in mislil sem si ogledati labodsko dolino, kjer so živeli nekdanji naši pradedje, o katerih priča le še semtertja kakšno krajevno ime kakor n. pr. Lipamhof in Lipbauer, kateri obe imeni obsenčuje naša sveta, vseslovenska lipa. Vlak je imel še precej časa, in tako sem se stisnil jaz v kot blizu okna, vlek ob svoji neobhodni kuba-smodki ter gledal skozi okence ven na vrvečo množico. Nekaj slovenske govornice sem čul in tudi nekaj nemške. Za poslednjo je moje uho precej občutljivo, zato ker je vajeno milejših glasov. Morda so imeli tedaj nemčurji tudi močnejši glas, ker jih še ni doletela grozna pobjeda pri občinskih volitvah; dejstvo je pač, da sem poslušal bolj nje nego rodne mi brate.

Stala je pred železniškim poslopjem četvorica trebušastih Nemcev, in jemali so slovo od enega izmed sebe, kakor bi imel zapustiti ne le našo staro Evropo, negoli ves naš zakrpani svet in to še brez vsake poslednje oporo. Če bi bil jaz duhovnik, bi bil poslal tej četvorici svoj poslednji blagoslov in jim voščil srečno pot v Valhalo; a ker sem bil le navaden Slovenec, sem rajše molčal in čakal, kaj bo. Nu, kar je imelo priti, je kmalu prišlo. Ud one četvorice je po-

lagoma vstopil v moj voz ter dajal spodaj stojecim zaostalim trem svoja posebna naročila. Tudi nekega dečka, ki je stal poleg teh s polno košaro na rami, je še pobožkal po licu, potem je vlak zapiskal in oddrdrali smo. Nemec, ki je vstopil, je kmalu našel družbo, ter se s to vglobil v važne pogovore, katerih nisem dalje zasledoval. Sploh bi na tega Nemca kmalu pozabil, ker hiteli smo že ob „srebrnem traku“ umazano zelene Labodnice, če bi me on sam ne opozoril nase.

Zapustili smo že postajo izliva Labodnice, kar skoči večkrat imenovani možek, da sem se že bal — ne za njegovo bučo, ker Nemci imajo bolj trdo glavo — ampak za strop našega voza.

„Kaj pa je, gospod Urbani?“ ga vpraša neka ženska.

Ta pa ni nič odgovoril, temveč je počel divje gledati, skakati po svojih drobnih nožicah, tleskati s prsti in vpiti:

„Ježeš, ježeš!“

Jaz, ki sem malce nagel v sodbi, sem že mislil, da se je dobremu možu zmešalo v glavi, ali pa vsaj, da ga ima malo čez potrebo pod zelenim klobukom. Vendar tako ni bilo, kakor me je sam prepričal s sledečimi besedami:

„V Volšperk sem hotel iti, v Volšperk!“

„Gospod Urbani, saj se peljemo tjakaj“, so odgovorili kar trije, štirje.

„Peljemo se, to je res, tudi jaz se peljem, a brez košare.“

„Košare?“

„Da, košare. K svoji ženi grem namreč na obisk, ki je uro hoda od Volšperka. Pa vzel sem s seboj košaro s pečeno raco, jajci in gnjatjo, pa...“

„Košaro ste vzeli s seboj? Jaz je nisem videl!“ se začudi nekdo.

„Seveda je niste videli“, odvrne gospod Urbani, „ker sem jo pozabil.“

„Pozabili ste jo?“

„Da, pozabil sem jo. Oh moja nesrečna glava! In če pomislim, da sem navlašč vse tako uredil, da ne bom pozabil košare.“

„Kako pa ste uredili?“

„Vidite, jaz svoji neumni in pozabljivi buči malo zaupam. Zato sem si najel dečka, ki je vzel vso lepo naloženo košarico pod pazduho in jo nesel za menoj na postajo.“

„Ej, tega dečka sem videla!“ vzklikne neka ženska, „stal je na čakalnem prostoru pred postajo z vašimi prijatelji vred.“

„Čakal je, čakal?“ vpraša začuden gospod Urbani.

„Seveda, saj smo ga videli“, pritrde drugi in nekdo dostavi:

„Celo pobožkali ste ga po glavi, gospod Urbani, predno ste odšli!“

„Grom in strela!“ vzklikne zopet gospod Urbani. „Grom in strela, vzel sem dečka s seboj, da bi se spomnil košare in sedaj sem pozabil na — dečka in košaro.“

Na ta vzklik sem jaz, ne bodi grdo rečeno, pljunil prav krepko iz ust, dasi je bilo to prepovedano v štirih jezikih, v nemškem, laškem, slovenskem in hrvaškem. Vsaj v teh jezikih so grozili z ostro kaznijo takrat po vozovih labodske železnice obešeni napisi. A kaj sem hotel, pljuniti sem moral, drugače bi se glasno na-

Naročujte edini koroški slovenski list »Mir«!

ki so gledali ob strani, kako izginja njegova last v požrešnem žrelu ne samo njegovega, temveč tudi njihovega sovražnika, ki so celo pomagali v svoji zaslepljenosti nad lastnim dozdevnim dobičkom kopati grob svojemu rodnemu bratu. Žalosten jim božič takim bratom-nebratom, kajti njim se ni glasila angelska himna: „mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!“

Življenje je boj, in življenje koroških Slovencev je boj na življenje in smrt. Kako se bo ta boj končal, bo pokazala prihodnost, ki se nam sedaj kaže tako temna, tako strašna. Veliko jih je, katerih oko nima več poguma gledati v to temo, ki so se vdali obupu in topi odgovedi, ali to niso vsi, to ni ves slovenski narod na Koroškem. Ni vsem upadel pogum, niso se vsi zbal pogleda v uničujočo bodočnost, kajti kdor je že leta in leta gledal smrti v oči, pa je vzlic temu še vztrajal na svojem mestu, ta se ne bo vdal, če je tudi udarec, ki ga je doletel, močnejši od vseh prejšnjih. In, hvala Bogu, takih, ki še niso izgubili zadnjega upanja v rešitev koroških Slovencev, je lepo število, večje kakor pa onih, ki nas vidijo že popolnoma mrtve. Zato pa tudi velja za nas geslo: Le naprej po začeti poti, le vztrajno naprej! Ustvarimo si sami svojo bodočnost, ustvarimo si jo tako, kakor nam jo zagotavlja naša lastna moč! Dve besedi ste, katere stojite na naši zastavi: vera in jezik, jezik in vera naših pradedov, za te dve svetinji se bomo borili slej ko prej v složnih vrstah, ena sama armada, navdušena za iste vzvišene cilje, napolnjena z istim svetim ognjem za dobro stvar, navdana z istim neustrašnim pogumom in trdnim upanjem, da koroški Slovenec ne bo izginil, ker sam noče izginiti!

Tako si bomo sami ustvarili svojo bodočnost, svojo lepšo in boljšo bodočnost, ki bo v resnici tudi naša. Zato pa je treba, da izgine izmed nas vsako nespornost, da se združimo vsi, prav vsi brez razlike rodu in stanu k skupnemu delu, da izženemo izmed nas vso mlačnost, vso dosedanjo brezbriznost, da bo vsak posameznik v resnici mož na svojem mestu. Podvojiti, potrojiti se mora delo vsakega posameznika, in tisti, ki so dosedaj gledali le od strani, kako se trudijo drugi, naj posežejo z vsemi svojimi močmi za delom, in uspeh nam mora biti zagotovljen!

Koroški Slovenci, pokažite, da hočemo živeti!

In če bo tako, če se uresničijo te naše želje, potem bo tudi nam zatiranim, žalostnim, pregananim vendar enkrat minil čas pričakovanja, črni advent, in napočil nam bo dan veselja, dan radosti, naš božič, naš božič — naš!! V to kličemo, in vemo, da z nami ves slovenski narod na Koroškem:

„Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!“

Zahtevajte po vseh gostilnah „Mir“!

smejal; a vsak smeh si je gospod Urbani že naprej prepovedal z nizko prošnjo:

„Za božjo voljo, nikar se mi ne smejite še povrh škode!“ — — —

Nagledal sem se bil zanimivega Volšperka in vračal sem se kasno v noč na postajo mičnega mesteca. Prišel sem zopet po svoji navadi prezdaj, zato sem korakal pred progo gorindol po pesku. Zamišljen sem bil precej, ni čuda po vseh teh vtisih od Celja sem. Zato sem gledal bolj v tla in nakrat sem trčil s svojimi junaškimi prsi v neko butico, ki se je držala nekega telesa, katero je bilo zopet v razgovoru z gručo zelenoklobučarjev.

„Kon er nit beser ohtgeben der veršlogene bindiše šedel!“ sem dobil v odgovor svoji nepazljivosti. Pogledam bistro in stisnem pest, ker na besedo „verschlagen“ imam jaz vedno pripravljen drugi in daljši del iste. A oko se zjasni in pest razširi, ker spoznal sem v svojem nasprotniku

Uganite, koga?

Gospoda Urbanija, onega germana, ki je pokazal v moji prisotnosti danes zjutraj svojo duševno omejenost v vsej svetlobi. Onemel in ostrmel sem.

„Veršlogene šedel!“ — Prosim vas, ta je bila, izrečena od one strani, tako debela, da bi morala zamašiti i na stežaj odprta usta največjega filozofa, ne pa samo moja. — — —

Zadružna zveza v Celju.

Prejeli smo in priobčujemo po „Domovini“: Pod tem naslovom čitamo v „Slovenca“ od 7. t. m. članek, kateri nas sili v odgovor, akoravno je naše načelo, izogibati se polemike, ki gotovo dobro ne vpliva na razvoj slovenskega gospodarskega napredka. Neposredni povod članka v „Slovenca“ je najbrže dejstvo, da je „Celjska Zveza“ med drugimi zadružnimi strokovnjaki imenovala tudi g. B. Kuneja svojim revizorjem.

V članku „Slovenca“ je pa to tako dano, kakor bi bila „Celjska Zveza“ edino le g. Kuneja imenovala svojim revizorjem, oziroma le njega imela na razpolago za revizije, torej, da bi tudi zavodi, katerih načelnik je duhovnik, ali ki imajo v katerikoli duhovniku, bili podvrženi revizijam g. Kuneja. To pa ni istina, ker „Celjska Zveza“ ima več revizorjev in načelstvu „Zveze“ je na prosto roko dano, določiti enega ali drugega za revizije posameznih zadrug.

Da se pa bode pri tej določitvi gledalo na to, da se kak revizor, ki komu ne bi bil po volji, ne bode določil za zavod, ki hoče biti „klerikalen“ ali pa narobe, to se sme vendar pričakovati od razsodnosti korporacije, kateri je na tem ležeče in ima to za svoje načelo, da se politični boj ne raztega na gospodarsko polje.

Znano je, da „Celjska Zveza“ od nekaj sem združuje slovenske zavode vsake politične struje, ker nekdanje načelo ustanovitelja in še današnjega predsednika „Celjske Zveze“, gospoda M. Vošnjaka, da se pri sprejemu zavoda v „Zvezo“ ne gleda na to, je li zavod „klerikalen“ ali „liberalen“, ampak le na to, je-li je slovenski, še danes velja pri tej „Zvezi“.

Dakle strašilo, da je med drugim tudi g. Kunej imenovan revizorjem, gotovo ne bode postalo rdeči prt za morebitne „klerikalne“ v „Celjski Zvezi“ se nahajajoče zadruge.

Očita se v članku „Celjski Zvezi“ sestava njenega načelstva, ker čitamo, „da v odboru ni nobenega moža našega mišljenja“. Na to omenimo, da je to popolnoma izmišljeno in da je ud načelstva č. g. župnik Dobrnski, kateri se pridno udeležuje sej načelstva pa tudi vprašamo, ali se smejo vrstiti velezasluzni „Zvezni“ predsednik in drugi udje načelstva „Zveze“ v „liberalno“ strujo? Po mnenju člankarja bi tudi zaradi tega ne smeli zaupati katoliški štajerski in koroški Slovenci „Celjski Zvezi“, ker so členi te „Zveze“ vse liberalne zadruge kranjske.

Ko se je potem nekdanji tajnik „Celjske Zveze“ (rajni M. Vršec) neprosto voljno preselil v Ljubljano, so ga najeli tamošnji „klerikalci“, da jim ustanavlja posojilnice in pa „Zvezo“ po uzornih pravilih, ki jih je sestavil g. M. Vošnjak; k tej ljubljanski „Zvezi“ pa niso hotele pristopiti stare kranjske posojilnice, ampak so ostale pri „Celjski Zvezi“; da so slučajno to samo „liberalni“ zavodi, je dokaz, da se je snovala „klerikalna“ struja zadružništva mnogo pozneje.

Člankar apostrofira tudi koroške posojilnice, ki so od nekaj v „Celjski Zvezi“, naj „pokažejo hrbet“ tej „Zvezi“ in naj vstopijo k ljubljanski „Zvezi“. No, po nastopu kranjskih „klerikalnih“ državnih poslancev v zadevi

volilne reforme, je člankar s svojim vabilom prišel gotovo precej prepozno.

Da bi se od strani „Celjske Zveze“ vplivalo na to, da bi se naj pri prihodnjih občnih zbiorih posojilnic „vrgli“ vsi „klerikalci“ iz odborov, to naj dokaže g. „Dr. L.“, drugače ga proglasimo kot lažnivca.

Udrihanje na „Zveznega“ ravnatelja, gosp. Jošta, je čisto umevno, ker ta nad vse marljivi strokovnjak je po svoji delavnosti največ pripomogel za ugledni razvoj „Celjske Zveze“.

H koncu še nekaj.

Datiran je članek iz Celja in podpisan s šifro „Dr. L.“ Mi v Celju ne poznamo nobenega Dr.-ja, katerega ime se začne s črko „L“, zaradi tega je datiranje članka in podpis fingiran in smo prepričani, da se je članek pisal v — Ljubljani od gospoda, kateri bi rad vse slovensko zadružništvo spravil pod ljubljansko „Zvezo“.

To se pa gotovo ne bo zgodilo, ker naši zavodi nočejo biti ne „klerikalni“ ne „liberalni“, ampak le slovenski!

Koroške novice.

Vesele praznike želimo vsem našim naročnikom in prijateljem!

Uredništvo in upravništvo „Mira“.

Občinske volitve. Po dosedanjih poročilih izkazujejo občinske volitve le naše zmage ali pa vsaj ohranitev dosedanjih pozicij. Izgubili še nismo nikjer. V Spod. Dravogradu, kjer so bili vsi trije razredi nemški, sta sedaj dva naša; občina preide v naše roke. V Selah so si Slovenci priborili tudi prvi razred, da je sedaj ves zastop naš. V Št. Stefanu na Zili smo zmagali v vseh treh razredih; občina je bila že prej naša. V Grebinju je po kompromisu ostal prvi razred nemški, drugi in tretji naš; občina torej zopet naša. V Št. Vidu v Podjuni smo zmagali v vseh treh razredih vzlic hudi nasprotni agitaciji, vsled česar je občina zopet popolnoma naša. To je res navduševalno. Le tako naprej! Slava zavednim slovenskim volilcem!

Miklavžev večer, ki ga je priredilo celovško slovensko delavsko društvo v nedeljo, dne 16. t. m., se je prav dobro obnesel. Ljudstva je bilo od blizu in daleč toliko, da skoraj ni bilo mogoče več dobiti prostora. Vsa čast onim gospodom, ki so s svojo udeležbo ali pa z denarnimi in drugimi darili omogočili prireditvi tako lep uspeh — čisti dobiček bo iznašal prilično okrog 170 K, kar je za naše razmere gotovo prav lepo. Vsem tem najprisrčnejša zahvala, kakor tudi vsemu mnogoštevilnemu občinstvu, ki je s svojo udeležbo pripomogel do tako lepega izida društvenega večera. — Večer je otvorila „Biserica“ s koračnico „Mladi vojaki“ in je tudi cel večer skrbela za godbeni užitek. Novo sestavljeni mešani zbor pod vodstvom g. Sadjaka je splošno prav dobro izvršil svojo nalogo. Le še več vaje, in društvo se bo lahko ob prvi priliki pokazalo z močnim in izbranim pevskim zborom. Igra: „V Ljubljano jo dajmo!“ je prav ugajala in vzbudila mnogo smeha in zabave. Vse uloge

Pisma iz jutrovega.

Jurij Trunk.

Na Galilejskem.

1. Od Karmela v Nazaret.

Ker sem prišel na jutrovo le radi zdravja, sem moral tudi v prvi vrsti skrbeti za to in le mimogrede ogledati si tudi svete kraje.

Pred vsem mi je bilo najbližje slavno svetišče Marijino na gori Karmel. Tukaj se je pričela škapulirska bratovščina, v katero sem tudi jaz na stotine vernikov vpisal, in večkrat sem sebe in vse vpisane priporočal Devici Karmelski.

Karmel je precej visoka gora, ki se razprostira skoraj od juga proti severu in sega precej daleč v morje, kjer tvori takoimenovani karmelski nos. Gora je precej gola, le z majhnim grmičjem obraščena, a ostane celo leto zelena, ker dobiva potrebno vlago ob poletju od morja. Ob stenah globoko zarezanih dolinic se vidi vse polno raznih duplin in jam, v katerih so od nekaj stanovali ljudje, ki so se hoteli odtegniti svetovnemu šum. Najznamenitejši je bil prerok Elija, ki je sem bežal pred zalezovanjem brezbožnega kralja. Še dandanes obstoji takoimenovana prerokova šola, ki je sedaj v oblasti mohamedancev, kateri Elijo časte, ali pravzaprav imajo pred njim velik strah. Ustno izročilo pripoveduje, da bi bila Devica Marija te učence obiskala ter jih imenovala svoje brate. Gotovo je, da se je že ob prvih časih krščanske dobe tukaj nastanilo veliko puščavnikov in se je med temi najprej pričelo češčenje Device Marije. Pozneje se

je tukaj ustanovil red karmelito in sv. Simonu Stoku je Devica Marija prinesla sv. škapulir. Ob robu proti morju so si karmeliti sezidali velik samostan, sredi katerega je lepa cerkev s krasno podobo Device karmelske. Oltar je ves iz mramorja, Marijina obleka z zlatom obšita in z dragocenimi kameni okinčani; zlato krono so darovali Španci in je stala 40.000 kron. Romarji, ki pridejo v sv. deželo, obiščejo navadno tudi karmelsko Devico in najdejo v samostanu lahko prenočišče. Kraj je pa tudi drugače lep, kakor jih je le malo na svetu. Tu se vidi na sinje morje, na s snegom pokrite velikane libanonske, na zelene doline, bela mesta in na celo galilejsko gorovje, celo tja na levo jordansko stran. V največjem času so na Karmelu nasadili precej trt in se karmelsko vino razpošilja na vse kraje sveta. Na višavi je nekaj hiš. Med temi tudi letovišče sester Boromejk, kjer sem našel za dalj časa prijetno bivališče. — Ob neki ugodni priliki sem šel obiskat Gospodovo domovino, Nazaret in Galilejo. Navadno se iz mesta Haifa pride tja z vozom, ki je pa precej drag, ako ni več oseb skupaj.

Zdaj so sezidali do galilejskega morja tudi železnico, ali turška železnica je bolj „polževa“ in postaja, iz katere se pride v Nazaret, je oddaljena dobre tri ure, tako da je zopet treba najeti osla ali konja. Ob cesti se vidi bogato, ali slabo obdelano polje. Takšnega reveža, kakoršen je kmet pod turškim jarmom, pač ne bo nikjer na svetu. Tudi tukaj je zemlja lastnina velikih posestnikov in kmet le nekaj najemnik; ako si je sezidal revno hišico, se šteje že med bogatine.

so bile v dobrih rokah. Gašpar (g. Tavčar) in njegova žena Rotija (gdč. Rantova) sta bila prav dobra v besedi, kretanju in maski. Oba sta izvrstni moči. Marica (ga. Ekarjeva) je bila prav ljubka in dr. Snaj (g. Jesenko) je bil res advokat na svojem mestu. Pavle (g. Ekar) je s svojimi burkami dosegel mnogo smeha, k čemur mu je prav dobro pomogla „ženitve se braneča in je tako želeča“ Neža (gdč. Vadnalova). Notar (g. Božič) in obe priči so svoje kratke vloge izvršili prav dobro. Kakor so trdili udeležniki, je bilo občinstvo zelo zadovoljno s celo prireditvijo. Končno je nastopil Miklavž z angelci. Peklenščekov ni bilo, kar najbrž pomeni, da jih imajo koroški Slovenci že tako in tako dovolj. Miklavž je v svojem nagovoru poudarjal, da so koroški Slovenci po spletkah svojih sovražnikov in tudi lastnih bratov izdani smrti, navezani samo na lastno moč in lastno delo, naj se torej združijo v močno armado, ki se bo sama branila in tudi morda ubranila sovražnikovega navala. Le tako je mogoča koroškim Slovencem boljša prihodnost. Nato so se razdelila Miklavževa darila in dobitki srečolova. Tako se je završil ta lepi večer v zadovoljstvo vseh udeležencev in res tudi v čast prirediteljem — delavskemu društvu. Pripomnimo naj že danes, da pripravljamo društvo veliko igro — „Deseti brat“, katero priredi začetkom februarja. Takrat, upamo, bomo zopet videli zbranega od blizu in daleč slovenskega občinstva toliko, kakor na Miklavževem večeru, ali pa tudi še več. To trdno upamo!

Kaj pa to? Prošli teden je nekemu nadstrežaju v celovski bolnišnici padel njegov dvetletni otrok v vrelo vodo in se tako opeknel, da je vsled tega umrl. Ta nadstrežaj stanuje v bolnišnici. Noben list ni poročal o tem slučaju, kar se nam zdi jako čudno. Ali se boje povedati kaj takega? I, seveda, če bolnišnični nadstrežaji tako malo pazijo na svoje lastne otroke, potem se lahko sklepa, kako se pazi na — tuje bolnike. To bi si mislil marsikdo, in zato je treba celo stvar lepo zamolčati, da ne pride med svet. Ali nič ni tako skritega, ...! Želeti bi bilo, da se ta slučaj temeljito pojasni!

Slovensko planinsko društvo je pač trn v peti našim hajlovcem. Vsaka najmanjša stvar našega društva jih bode v oči kakor bika rdeča marela. Sedaj jim ni vseč kašipotna tablica, ki kaže pot preko Žihpolj in broda v Borovlje, sedaj zopet kaj drugega ne. No, le počasi, se bodele že še privadili dejstvu, da hoče biti Slovenec na svojem svoj gospodar in da si prepoveduje, vti-kati se ljudem v stvari, katere jih nič ne brigajo. Rož je slovenski in ostane slovenski, če se vsa žihpoljska in druga nemškutarija postavi na svoje neumne butice!

Kaj vse stori slovenska zastava! Deželni šolski svet je izdal odlok, da se smejo šolska poslopja okrasiti z zastavami le ob patriotičnih in šolskih slavnostih in tedaj samo z državnimi in deželnimi zastavami. Celovski občinski odbor je takoj protestiral proti tej odredbi, češ, da ima občina, katera vzdržuje šole, pravico določevati, kedaj in kako naj se z zastavami okrasijo šolska poslopja, in se je izrekel, da se bodo slej ko

prej izobešale na celovških šolah tudi frankfurtarce. No, naj jih le izobešajo, kolikor in kadar hočejo, da le ne oslepe nad njimi, ali to je bilo imenitno, kar se je ob tej priliki tudi izvedelo, kaj je bilo pravzaprav povod za omenjeni odlok. Kakor se je reklo v celovškem občinskem odboru, je ta odlok povzročila — slovenska zastava, ki je vihrala na dan otvoritve karavanške železnice iznad — šentjakebske šole! Ena edina slovenska zastava je bila torej vzrok, da so se prepovedale tudi — frankfurtarce. In zato seveda takoj velikanski polom med celovškimi posilincemci. Radovedni smo, kaj bo storila višja oblast, ali se bo strinjala z deželnim šolskim svetom, ali celovškim občinskim odborom? Pa naj že bo, kakor hoče, pribito pa ostane, da ima slovenska trobojnica mogočen vpliv na Koroškem! Živela!

„štajerca“ je hudo zbolelo, ker smo odkrili njegovo zahrbtno nakano na njegove lastne naročnike, da bi jih ociganil kar tako na tihem za povišano naročnino. „Štajerc“ seveda vpije in razsaja, kakor njegovi šnopsarski pristaši, ko se nalezejo jeruša po ptujskih beznicah, ter pravi, da se je „Mir“ zlagal. No, le tiho, ptujska giftna krota, saj ne moreš utajiti, da ti je „Mir“ s svojim poročilom prekrizal tvoje umazane račune. Zato pa sedaj tudi tako vabi „Štajerc“, da naj naročniki plačajo naprej naročnino 2 K do novega leta, češ, da bodo tudi potem tednik dobivali po isti ceni, in si misli zraven: „Kdor bo pa plačal pozneje, bo pa moral plačati več!“ Zakaj pa ne pove „Štajerc“ nikoli, koliko bo naročnina za list, če bo tednik, in se le zvija in zvija, češ, da se naj 2 K naprej plača! Da, „v tem tiči največja hinavščina ptujske giftne krote. Dela leto za letom, uro za uro, trenutek za trenutekom, da zvabi kmeta v šnopsarno, da ga tam „Štajerc“ krušni očetje slečejo in oderejo in izsesajo, potlej pa pravi, da hoče reševati ljudstvo z goljufivo naročnino!“ — Kako te „Štajerc“ besede lepo „pašejo“ na njega samega! — „Štajerc“ trdi vedno, da je „Mir“ „spufan“ in da naj plača dolgove in da je goljuf, ker ne plača dolgov, in to vse zato, ker je „Mir“ pisal, da je Kaiser v Ptuju ogoljufal svoje upnike. Radovedni smo, kaj ima pravzaprav „Štajerc“ za goljufijo, če Kaiser, ki je ponarejal menice in svojim upnikom pobegnil v Ameriko, ni goljuf! Najbrž ima „Štajerc“ le samega sebe za edino pravega goljufa, če mu Kaiser ni dovolj „pravi“. In če „Štajerca“ tako boli naš „puf“, naj nam pa pride s svojim lastnim — „pufom“ na pomoč, saj ga ima čez svoja oslov-ska ušesa.

Izpred sodišča. Radi poneverjenja je bil obsojen na šest mesecev 57 letni dacar Ignac Ressenik, ki je zastopniku daca za dobrolski okraj, Jan. Jeschounigu, poneveril svoto 1235 K 84 vin.

„Giftna krota“ — erka. Iz Štajerskega se nam poroča: Ptujška giftna krota leži v zadnjih „cugih“. Vsi nemčurski padarji in dohtarji so bili že klicani k nji, pa nobeden ji ni mogel več pomagati. Pravijo, da nimajo več „arenij“ — penez — zanjo. Dolga ima toliko, da ne ve več kam in kako iz silne zadrege. Zato tako

zelo kriči po naročnini in obljublja, da bo izhajala za isti denar, če se naprej plača, tudi vsak teden. Vse to pa je le navadna laž, kajti s tem hoče le ohraniti naročnike, ki bi potem morali še enkrat toliko plačati za ta gnus in smrad. Ker ji pa ljudje ne bodo šli na njene preneumne limanice, temveč bo izgubila več kot polovico naročnikov, ji bo kmalu zastala sapa. Edino njeno upanje je še, da bi ji „šudmarka“ in pa lutrovski šuntarji iz nemškega rajha spet priskočili na pomoč, kar pa ni verjetno. Tako bo to nesnago, kakor pravijo, vzel že prihodnje leto vrag. Ljudje, bodite pametni, in ne naročajte torej „giftne krote“, ker za svoj denar najbrž niti papirja za na gnojišče ne bode več dobili!

Duhovniške in cerkvene stvari. Župnija Radise je iznova razpisana do 19. prosinca 1907, ker se je č. g. Janez Dragasnik, kateremu je bila podeljena ta župnija, odpovedal nameščenju. Župnijo bo oskrboval še nadalje gosp. medgorski župnik. — Pripomnimo naj tu, da se ljubljanskemu „Slovencu“ ne zdi potrebno, niti toliko se pobrigati, da bi izvedel za slovenska imena slovenskih župnij na Koroškem. Ako že priobčuje med svojimi „koroškimi“ novicami po „Kärntner Tagblattu“ razne „novice“, naj bi slovenske kraje imenoval slovensko, ne pa tako, kakor v ponedeljkovi številki, kjer pravi, da je razpisana župnija — **Radsberg**. Ponemčevanja je že tako dovolj na Koroškem, torej ni treba, da bi ponemčeval še — „Slovenec“.

Šolske vesti. Definitivno so nameščeni učitelji: g. Val Švikaršič na Jezerskem, Andr. Dorfer v Velikovecu, Julij Golker na Dholici; premeščen je iz Št. Štefana na Zili Rudolf Greschnig k Sv. Valpurgi.

Celovec. (Gregorčičev večer.) V svojih delih živi mož! Umrl je dični naš pesnik Simon Gregorčič, pesnik-ljubljenec slovenskega naroda in izročili so njegovo truplo materi zemlji. Ne poje več goriški slavec, ne bije več njegovo mehko, pesniško srce, a pesmi njegove se razlegajo po slovenski naši domovini in s slavnostnimi prireditvami proslavljaleva bo Slovenija Gregorčičevo ime. Tudi akademija slovenskih bogoslovcev v Celovcu je priredila dne 13. decembra Gregorčičev večer v skromnem okviru sicer, a hotela je pokazati, da zna tudi ona ceniti velike, zaslužne može. Najprvo zapoje pevski zbor Gregorčičeve pesmi: „Zvezda“ in „Pogled v nedolžno oko“, tamburaši pa udarjajo Vogričevo „polko iz operete Jamska Ivanka“. Nato je nastopil kot slavnostni govornik tov. Štritoč, ki je očrtal najprvo obris pesnikovega vnanjega življenja, ki je bilo povsem skromno in enolično. Nato je označil na podlagi „Poezija“ pesnikovo notranje življenje. Gregorčičeve pesmi so nebeskomile melodije, izlivni odkritega, plemenitega, blagih čuvstev kipečega srca. Nežnomehki soglasi, ko toži nad svojo usodo, in sarkastično fini, ko obsoja licemerstvo, a divna, silna je njih moč, ko se izlijejo v veličasten slavospev zlati, zatirani domovini, s krvjo in solzami napojeni materi, katero je pesnik ljubil z ognjem prve ljubezni, s celim svojim srcem, kateri je žrtvoval celo svoje življenje. Bolelo ga je srce, ko je videl svoj

Največje bogastvo mu je lastna koža, ker le te mu ne more vzeti najemnik ali Turčin. Dela se seve le za potrebo, in bi bili ljudje tudi nespametni, ko bi se več trudili, ker bi se jim potem le več vzelo. A kljub slabemu obdelovanju zemlje je žito jako lepo in nese mnogokrat petindvajsetkratni sad, kakor mi je zatrjeval nemški naseljenec. Krasno je videti nepregledno njivo. Tu niso taki „bleki“, kakor pri nas, in meja pri meji, ampak vsa dolina, ali ves hrib je posejan s pšenico, rekli bi, ena njiva, na katero pade na stotine birnov, le nekaj kamnov kaže, da obstoji nekaka meja tudi v tem žitnem morju.

Videli smo, kako so orali s svojimi malimi plugi, katerih nese en mož lahko deset na rami. Vprežen je suh konjiček ali par slabih voličkov. Brana je nepoznana, ravno tako tudi gnojenje; zato ima vsaka vas svoje gnojišče, ki je vaščanom to, kar nam naša slovenska trata pod košato lipo. Tam se vrši glavno življenje sredi gnoja, pepela, starin in raznih dišav, katerim pa pri nas pravijo — smrad. To bi bil gnoj za naše njive, a tukaj je ljudem le na potu, zakaj gnojenje obstoji tukaj v tem, da njiva vsako tretje leto počiva in se potem z drnjem in strnjem vred podorje. Kadar žito dozori, žetev se začne koncem maja, leži nekaj časa na prostem v velikih kupih, dežja se ni bati in suha je že prej kot treska. Potem se spravi na domače gumno pod milim nebom. Z mlatenjem se jutrovcu nekako ne žurijo. Tako ob priložnosti prižene kmet konjička, ali pa tri do štiri voličke, da zmeljejo slamo v drobno rezanico. Ves poletni čas žre živina od žitnega kupa, tako da ga zmanjka po-

lovica, predno se spravi. Žito se čisti po stari šegi z vevnico, pravzaprav z majhnimi vilami, s katerimi se vrže proti vetru. Žita ni treba spravljati v vreče ali kašte, ampak se navadno kar iz gumna proda, ker davkar je za petami. Kar kmetu ostane za hrano, se zmelje z ročnim mlinom. V novejšem času so napravili več mlinov na bencin in pogostoma srečavaš kmetiča z osličkom, ki nese žakeljce žita v mlin. Umevno je, da se ljudje hranijo jako revno, poletu skoraj izključno le od neke vrste arabskih kumar, ki se použijejo, kakor zelenjave v Egiptu, brez soli, popra ali olja, kvečjemu si privošči kdo zraven še kako jajce.

Cesta v Nazaret je še precej lepa in se vozi po nji kakih pet ur. Najprej pelje ob Karmelu skozi dolino, skoz katero teče reka Kizon. Ta dolina je jako rodovitna, a tudi nezdruva radi mrzlice. Vasi so vse na višavah ob gorovju. Pride se tudi skoz precej velik dobov gozd, ki je izredna prikazen v tej goli deželi. Tukaj je Karmela konec in se vidi na višavi majhno poslopje, namreč kapelica, ki stoji na kraju, kjer je prerok Elija daroval, ko je Bog poslal ogenj z nebes. Črez nekaj časa začne cesta iti navzgor in se vidi prav lepo v krasno dolino Ezdrelon. Ker ni ne drevesa, ne grma nikjer, je pogled na nezmerna žitna polja izredno lep. Vidi se gorovje Gelboe, kjer je nesrečni kralj Savel s tremi sinovi našel smrt, ravnotako tudi gora Mali Hermon, ob vznožju vasica Najm, prej majhno mestece, kjer je Zveličar obudil sina uboge vdove, in proti vzhodu tudi vrh gore Tabor. Še nekaj časa se gre, in pride se do domovine apo-

stolov Janeza in Jakoba, in po majhnem ovinku se prikaže naenkrat ljubo mestece Nazaret, domovina Gospodova. Romar sname klobuk in moli angelovo češčenje. Zakaj on se bliža kraju, kjer je iz angelovih ust ta pozdrav prvokrat zadonel na uho najčistejši Devici. (Dalje sledi.)

Brez vere. Neki socijalni demokrat se je hvalil, da je po dolgoletnem trudu prišel tako daleč, da je svojo ženo pripravil ob vero. Poprej je bilo njeno največje veselje, da je hodila v cerkev in prejemale svete zakramente, sedaj pa je ravno nasprotno. Tovariši-sodrugi so ga hvalili in v zvezde kovali, in pozno v noč je meril cesto proti domu. Pred hišo je bila zbrana velika množica ljudi. Ko stopi delavec v svojo sobo, vidi njo in njene tri otroke mrtve v postelji. Samomor je pretrgal nit življenja. Na listku pa je pustila žena te-le besede, s katerimi je opisala vzrok četverega umora: „Dokler sem verovala v Boga, sem imela dovolj moči za prenašanje vseh rev in nadlog. Odkar mi je pa mož vzel vero, sem nesrečna. Da moji otroci ne bodo ravno tako nesrečni, sem nje in sebe zastrupila.“

Razlaga: Učitelj: „Tonček, kaj je to, materin jezik?“ Tonček: „Da oče ničesar ne smejo govoriti!“

Učitelj: „Zakaj pa bežiš v hišo, Jožek, ko jaz mimo grem?“ Jožek: „Tečem po klobuk, da se morem odkriti.“

teptani slovenski narod, katerega izkoriščajo celo lastni sinovi. Zato v vseh pesmih razodeva nezmerena ljubav do svojega naroda, klic po poštenju, nesebičnem delu za svobodo in rešitev naroda slovenskega. Gregorčičeve pesmi diha pristno narodno življenje. S svojim narodom se je veselil, ž njim je tožil in plakal, njega je učil. Zato ga je tudi narod vzljubil, ga je in ga bo visoko čislal kot svojega buditelja in voditelja, saj je Gregorčič njegov! Nato je pevski zbor zapel Gregorčičevo pesem: „Eno devo le bom ljubil“, nakar ste sledili tamburaški točki: A. Hebar: „Spomin“ (tamburaški kvintet), in Brož: brzopolka: „Lov za srečo“. Skromna je bila ta prireditev, a prirejena v ljubezni do velikega pesnika.

Zveza slovenskih odvetnikov je imela v nedeljo, dne 16. t. m., svoj občni zbor v Ljubljani. Izmed raznih poročil omenjamo poročilo g. dr. J. Brejca o justičnih razmerah na Koroškem. G. dr. Brejc je poudarjal, da je na Koroškem ostalo vse pri starem. Vse pritožbe so ostale brezuspešne, vladna maksima je, da se prizivov ne reši in sploh nanje ne odgovori. Med tem časom so na Koroškem menjali dvakrat deželno sodnega predsednika. Za Ullepitschem je prišel Walter. Tudi pod njegovim predsedstvom je vladala v jezikovnem oziru stagnacija. Za Walterjem prišel je Schmidt. Schmidt zna popolnoma slovensko, izpremenilo se pa tudi pod njem ni nič bistvenega. Začetkoma so sicer tuptam slovenske zemljiškoknjižne sklepe napravili v slovenskem jeziku, toda tudi to je polagoma ponehavalo in skoraj da prenehalo. Ko se je dne 18. junija t. l. mudila koroška deputacija na Dunaju v zadevi volilne reforme, je intervenirala tudi pri pravosodnem ministru dr. Kleinu. Minister je sicer pokazal, da je izborni poučen o koroških razmerah, a ni hotel ničesar obljubiti, da bi hotel pripomoči slovenskemu jeziku do pravice, marveč se je skliceval samo na dr. Ploja, češ, da on ve, da pravosodni minister nima v tej zadevi ničesar govoriti in da so mu popolnoma vezane roke. In res se čuje, da ima v personalnih zadevah pri sodiščih na Koroškem in Štajerskem odločilno besedo edino nemški minister-rojak Prade, kateremu se predložijo vsi tozadevni akti. Govornik se je dotaknil tožbe, ki jo je proti njemu vložilo uredništvo „Slovenca“, oziroma dr. Lampe, ter pripomnil, da se mu je edino v tej tožbi posrečilo izvojevati pri deželnem sodišču v Celovcu slovenski zapisnik. Z načelom nemške „gospoke morale“ se torej tu družijo tradicionalno avstrijsko „fortvurstlanje“, kakor tudi drugod. Skratka, na Koroškem je ostalo pri starem. Poročevalec je na pr. letos zastopal neko slovensko stranko ter pri tem predlagal slovenski zagovor in zapisnik. Ker je celovško sodišče to odklonilo, se je pritožil na graško nadsodišče, ker vprašanje ni bilo zgolj jezikovno, ampak sploh vprašanje procesualnega prava. Toda v Gradcu pritožbe niso hoteli rešiti, ampak so jo odstopili predsedništvu. Tudi to je odgovorilo, da ničesar ne ukrene. Nato se je vložil revizijski rekurz na Dunaj, kjer pa leži že šest mesecev, ne da bi ga rešili. Razmere so tem slabše, ker na Koroškem zistematično nastavljajo pri sodiščih samo takozvane kurzovce in se slovenski sodni uradniki iztisnejo iz dežele. Zanimiva sta v tem oziru dva slučaja. Neki slovenski avskultant bi moral položiti sodnijski izpit. Od poučene strani se mu je odločno odsvetovalo, naj ne dela sedaj izpita, ker bo sicer prav gotovo premeščen iz dežele.

Nekemu drugemu sodnemu gospodu, ki je dobre narodne slovenske družine sin, pa je tudi strupena sapa, ki veje po naših sodiščih, kar čez noč ugasnila še tisto iskro narodne zavednosti, ki jo je dosedaj na tihem v svojem srcu nosil. To je sad oficijelne in na pol oficijelne vzgoje našega mladega sodnega naraščaja.

To sta dva slučaja, ki v bengalični luči ilustrujeta sodne razmere na Koroškem. Na predlog dr. Novaka se je izrekla dr. Brejcu za njegovo interesantno poročilo priznanje in zahvala.

Sele nad Borovljami. (Občinske volitve — Slovenci na celi črti sijajno zmagali — nemčurji zopet pogoreli.) Sv. Miklavž je nam Selanom letos prinesel imenitno in dragoceno darilo, nemčurjem pa šibo. Naše darilo je nepričakovano sijajna zmaga pri volitvi občinskega odbora, katera se je vršila dne 6. grudnia v Selah. Izvoljeni so v III. razredu: Janez Oraže p. d. Ožbant, Jan. Roblek p. d. Kacmun, Florijan Olip p. d. Užnik, Urban Mak p. d. Colnar, kot odborniki; Janez Jug p. d. Cofl, Jožef Užnik p. d. Prodrik, namestnika. V II. razredu: Andrej Dovjak, Jož. Oraže p. d. Spodnji Jug, Marka Ogriz, Jernej Oraže p. d. Kvadnik, odborniki; Tomaž Olip p. d. Maže, Dionizij Kelih p. d. Gornik, namestnika. V I. razredu: Janez Ogriz p. d. Trkelj, Janez Piskernik p. d. Kališnik,

Šimon Pristovnik p. d. Hus, Janez Užnik p. d. Gregec, odborniki; Janez Roblek p. d. Gros, Valentin Dovjak p. d. Hoc, namestnika. Zanimivo je razmerje glasov na naši in na nasprotni strani. V III. razredu oddanih je bilo 36 glasovnic. Od teh je naših 30, nasprotnih 6; v II. razredu od 14 glasov naših 10, nasprotni 4; v I. razredu od 11 glasov naših 7, nasprotni 4. Spomina vredno je pri tej volitvi dejstvo, da so tokrat slovesno nastopili klaverno organizirani naši nemčurčki pod vodstvom slavnega generala J. Luleka, učitelja na našem slovenskem (!) razredu, toda do tal so bili pobiti, tako da so zapuščali drug za drugim bojno polje še predno je volitev bila končana. Ko je njihov vodja, učitelj L., videl, da je premagan ter da je ves njegov trud bil brezuspešen, popihal jo je tudi on brez sledu. Ko je ob eni popoldne bil slovesno razglašen izid volitve, zavladalo je med našimi nepopisno veselje. Trobojnica in strelji so daleč na okrog naznanjali zmago zavednih Slovencev v Selah nad izdajalci svojega materinega jezika. Živeli neustrašeni branitelji naše slovenske trdnjave na koroški meji!

Zmagoslavni.
Dholica. Ljubi „Mir“, oprosti, da te nadlegujem s par vrsticami, saj postajaš vsak dan večji in močnejši. Ne vem, ali k temu pripomorejo naši ljubi nemčurčki, ali pa smo postali mi tako zelo pridni, da prinašaj vedno dosti novic. Da, res težko te čakamo, da prideš v soboto, ali še težje te čakajo naši „Ponciji in Pilati“, in še prej da odide pismošna, že si pregledan od nog do glave. Strah in groza pa, ako tudi katero poveš njim v obraz. Tedaj pa se čujejo psovke in „vsemogočna“, a puhla jezica, katere se nobeden ne boji. Ljubi „Mir“, ali pa tudi uganeš, koga dolžijo za tvojega dopisnika? Čuj! Zadnjič so dejali vsi, vsi, da imaš dopisnika iz Dholice tam doli nekje v Prevaljah, kajti na Dholici pač vendar ni nobenega človeka s „šusterbildungo“, da bi pisal v „Mir“, kakor pišejo v lutrovske „Bauernzeitung“. Da, čudno je, da imaš celo naše najhujše nasprotnike za naročnike. Potem pa naj reče še kdo, da nismo na Dholici tudi „slovenskomisleči Nemci“. Ali že zopet sem se zmotil: le „denčgesündete Slovenen“! Imam pač trdo „pauerško roko“ in trdo glavo, zato odpusti mi. Eden izpod Tavpelnja.

Kostanje. Tukaj se priredi v nedeljo, dne 23., lepa igra: „Betlehemski pastirji“, katero je spisal kmet in pesnik Drabosnjak. Igra je pisana v ljudski govoric (dialektu) in se je kolikor mogoče popravila, da jo je c. k. deželna vlada zopet dovolila predstavljati, kajti lani se je prepovedala z opazko, češ, „um Geschmack und gute Sitten zu verderben“. To je dokaz, kako se za nas Slovence skrbi, ker se bojijo, da bi se kaj ne videlo ali pa slišalo, da bi se nas pohujšalo. S kakšnim veseljem je pisal lutrovski dopisnik v celovško pečovko, da se je kostanjškemu društvu prepovedalo uprizoriti omenjeno igro. Časi se pač izpreminjajo in ž njim tudi ljudje, in pametnejše bi pač bilo, da bi ta dopisnik skrbel za svoje stanovske dolžnosti, kakor pa da piše take bedarije in oslarije: da se ljudje ne bodo mogli pritoževati o slabih časih, da je mladina že tako zapeljana. Da, slišali smo že celo, da se otrokom v šoli pripoveduje baje take reči, katere smejo šele zakonski vedeti. Kdo je kriv? Morda naše društvo. Ali nasprotno?

Št. Štefan na Zili. (Občinska volitev — slovenska zmaga.) Dne 15. decembra smo imeli občinske volitve. Slovensko-katoliška stranka je zmagala v vseh treh razredih. Izvoljeni so v tretjem razredu: Peter Urbanc p. d. Korper v Št. Štefanu; Ant. Pelnač, župnik; Miha Errath p. d. Erat v Dragančah; Valentin Kriber p. d. Stinčič v Gozdinji vasi; Vincenc Lojk, c. k. strojevodja v pokoku v Močidlah; Gašpar Lex p. d. Lekš v Žužabčah. Namestniki: Janez Jank p. d. Merl v Karnicah, Bartl Morč p. d. Šmajdik na Močidlah, Andrej Flašberger p. d. Papež v Kazazah. V drugem razredu: Tomaž Hebein p. d. Peček v Smolčicah, Jurij Assinger p. d. Lampreht v Gozdinjavasi, Jurij Milonik p. d. Milonik na Močidlah, Franc Mente p. d. Haberle v Gozdinjavasi, Jakob Druml p. d. Mičij v Kadrach, Valentin Haberle p. d. Unc v Porečah. Namestniki: Tomaž Jarnik p. d. Joštl v Kazazah, Janez Madrič p. d. Valovc v Gozdinjavasi, Jak. Lakner p. d. Šuster v Žužabčah. V prvem razredu: Mart. Treul p. d. Rupnjak v Dragančah, Jožef Mihorl p. d. Cene v Žužabčah, Ant. Partolot p. d. Pajšternjak v Kazazah. Namestniki: Jurij Hartl p. d. Šternk na Plešišču, Jurij Leitner p. d. Ježep v Ločah, Janez Morič p. d. Papež v Dragančah.

Radiše. (Zborovanje.) Napovedano zborovanje našega izobraževalnega društva se je vršilo dne 9. t. m. po sv. blagoslovu ob precej lepi udeležbi. Predsednik Alojzij Thaler se je najprej v lepih besedah spomnil žalbog prerano umrlega ustanovnika društva, gosp. Val. Lak-

nerja, p. d. Hrastnikovega na Radišah in kape-lana v Svečah. Društvo je rajnemu izkazalo zadnjo čast. Prvi govornik, župnik v Medgorjah g. Ant. Kaplan, je govoril o pesništvu sploh in pesniku Sim. Gregorčiču posebej. Pesem je iskren izraz čutečega srca v vezani besedi, oziroma v melodičnem lepozvonečem napevu. Z isto najbolj počastiš predmet svoje ljubezni bodisi Boga, bodisi svoj narod, bodisi ljubljeno osebo. Prava pesem pravega pesnika postane narodna, to je last ljudstva, in večkrat ni znano več, kdo jo je zložil. Slovenska himna je „Naprej zastava Slave“ od Simona Jenkota. Ta pesem naj se poje in poslušaj le stoje in z odkrito glavo kakor češka himna „Kje dom je moj“, ali hrvatska „Liepa naša domovina“. Od vseh slovenskih pesnikov je največji France Prešeren. Tudi Simon Gregorčič je pel svoje pesmi iz ljudstva za ljudstvo (primeri „Nazaj v planinski raj“ itd.), za to ga je slovenski narod ljubil in veličastno — pokopal pod Krnom ob soških valovih na Goriškem, zato slava njegovemu spominu! — Nato je Šintlerjeva Klara predavala za kratek čas narodno pesem „Razuzdani svet“ iz Kneže pri Djekšah („Koroške bukvice“ od Haderlapa št. 13) in abstinentovsko pesem „Kaj jaz vem“ od Micike Krek. Gosp. Ekar iz Celovca je nam poučno razložil trojne volitve (državne, deželne in občinske) in dokazal, da je dandanes dolžnost vsakega volilca iti k volitvi. Za obilni davek za državo in deželo, doklade, tabak, sol in sladkor, ki je večkrat večji kot katerega veleposestnika (in za te delajo vendar drugi ljudje) sme in tudi mora volilec z glasovnico v roki govoriti. Govor je bil zelo umljiv in se je tudi dopadel. K besedi se ni od nasprotnikov oglasil nihče, pobrisali so jo takoj, ker pač ničesar ne vedo in ne znajo, kakor hajlati in pa piti ga. Navzoči duhovni pastir je še vzpodbujal k narodnemu delu, na kar je bilo zborovanje zaključeno.

Št. Vid v Podjuni. Z napetostjo smo pričakovali volitve, ki so nas prehiteli, bali smo se za občino, nasprotniki pa so si meli roke, meneč, da dobe vsaj prva dva razreda. V Kamenu so se shajali in pili na zdravje g. Tascheka, bodočega njihovega nemškega župana. Naša stranka je med tem delala tiho, a vztrajno in prodrla v vseh treh razredih. V tretjem razredu so dobili našinci trije po 115, drugi po 116 glasov, nasprotniki pa po 50; v drugem naši po 31, oni po 17, in v prvem naši 14, oni 13. Živeli značajni volilci!

Dobrlavas. (Šola.) Pri nas menda dobimo peti razred na dobrolski šoli. Tako je sklenil krajni šolski svet. V njem sedijo naslednji možje: doktor Grassel in kmetje Zablacan p. d. Vokar, Šajn p. d. Čemer, Komar Val. in Kranjc p. d. Zilan. Glava vseh pa je vsemogočni derehtar Dreo. Kako sta mogla zadnja dva izmed kmetov, ki jih imamo še za najbolj pametna in razsodna moža, za Dreotov predlog glasovati, nam je uganka. — Peti razred torej dobimo. Pa čemu? Zato, da bo imela občina več stroškov! Pravega petega razreda tako ne pustijo ustanoviti (do zdaj še nima nobena dvojezična šola peterih razredov), hočejo napraviti le poleg tretjega razreda še drugi tretji razred ali paralelko. Torej zakaj? Pravijo, da je preveč otrok; vseh vkup je okoli 280. Za štiri učiteljske moči bi to število še ne smelo biti preveliko, posebno ne, ker jih je po leti dobra četrtina oproščenih. Naša misel je ta: Če je res preveč otrok, naj se pa ne sprejemajo več otroci iz drugih šolskih okolišev, iz Št. Vida, Škocijana, Št. Lipša, Žitarevasi, Kazaz itd. Če teh, ki jih je precej veliko, ne bodo več sprejemali v našo šolo, bodo pa dosedanji prostori še za naprej zadosti veliki. Občina pa bo tako obvarovana novih stroškov. Saj stroški bi ne bili majhni: vsa šolska oprava (klopi, table itd.), potem pa vsakoletna stanarina, kurjava in postrežba, vse vkup bi že lepo svoto nanese. In kako pride naša občina do tega, da bi morala plačevati zavoljo otrok iz drugih okolišev? Kmet denar prekrvavo zasluži, da bi ga izmetal kar tako brez potrebe. Tako znajo delati le tisti, ki se redijo ob kmetskih žuljih. Sicer pa, le gospodarite tako, da bo občina trpela, tem lažje vam bomo stopili na prste. Saj prave vaše namene tako poznamo.

Velikovec. (Odgovor „Kärntner Wochenblattu“.) Veliko zabave delajo nasprotni nemški časopisi podpisane za vedno novimi napadi. Zgoraj omenjeni nemški list je objavil v šte. 93, z dne 30. novembra t. l., dopis iz Velikoveca, v katerem zopet napada mojo osebo radi slovenskega poukav krščanskem nauku na mestnih šolah. Za resnico, postave in odkritost se neznanemu dopisniku ne gre. V sledečem odgovorju na napad. Dopisnik piše, da je nadučitelj pobral „vsled določnega odloka učencem slovenske katekizme“. Res je, da se je to zgodilo, in sicer celo vsled dveh takih odlokov, ki sta

došla od c. k. okrajnega šolskega sveta, toda dopisnik ne omeni, katera šolska oblast je izdala ta dva odloka. Zato mu pa bodi tu povedano, da c. k. okrajni šolski svet ni kompetenten, odločevati jezik, v katerem se naj poučuje, temveč deželni šolski svet po zaslišanju onih, ki vzdržujejo šolo, toda tudi le v mejah postave (člen 6 učnega reda). Kar se pa tiče poučevanja v krščanskem nauku, je cerkev popolnoma prosta (člen 17 državnih temeljnih zakonov z dne 17. decembra 1867, št. 142). Dalje mi očita dopisnik, da sem „iz fanatičnih vzrokov vsiljeval“ katekizme. Kdo je pač večji fanatik (prenapetnež), vprašam neznanega napadalca, tisti, ki uči slovenske otroke v slovenskem, in nemške v nemškem, ali tisti, ki hoče, da bi se tudi slovenski otroci učili v nemškem jeziku, ki ga vsaj v spodnjih razredih zelo slabo razumejo? Tudi ni res, da bi bil katekizme „vsiljeval“, pač pa je res, da sem jih slovenskim otrokom sicer toplo priporočal, a dostavil: „Kdor hoče imeti slovenske katekizme, jih dobi pri meni.“ Nemški dopisnik je tudi „videl“ g. nadučitelja radi tega v njegovem stanovanju močno lamentirati, kar je gola laž. Duhovnikom očita, kako malo se brigajo za postave, katere jim ravno niso po godu. Dopisnika javno vprašam, kako sta pa njemu po godu zgoraj omenjeni postavi, posebno pa člen 19 državnih temeljnih zakonov z dne 21. decembra 1867, št. 142? Dalje modruje dopisnik, da je „klerikalizem“ (to je po našem katoliška vera) kajvečji sovražnik države. Da, seveda „klerikalci“ smo največji sovražniki države, ker učimo: „Dajte cesarju, kar je cesarjevega, — — —“ (Mat. 22, 21.) in izrek sv. Pavla, ki piše v svojem pismu do Rimljanov v 13. poglavju, v 1., 2. in 3. vrstici, da se mora tudi svetna oblast spoštovati. Kar piše dopisnik o „sloveniziranju krščanskega nauka“, je pa tako neumno, da ne more biti bolj. Krščanska nauka pač ni treba več slovenizirati, ker so se od nekaj slovenski otroci slovenski poučevali. To vsakdo ve. Da bi slovenski starši „ne hoteli nič vedeti o slovenskem pouku“, je tudi gola laž, ker se jih je lani podpisalo nad 30 samo iz velikovškega šolskega okoliša, ki so zahtevali, da se njihovi otroci sicer učijo nemški, toda krščanski nauk mora biti za nje izključno slovenski. (Dotični podpisi mi trenutno niso na razpolago, ki zato ne morem navesti natančnega števila.) Kar piše o „trmoglavosti znanih hujskačev“ in o „nemškem Velikovcu“, vsak pameten človek ve, kje je treba iskati prvo, in kako je Velikovec nemški. V istem dopisu trdi dopisnik, da po izjavah nemških otrok učim večidel slovenski. Tudi to je nesramna laž. Večji del ure porabim vedno za nemški pouk in le malo časa je odmerjenega za slovenske otroke, 10 kvečjemu 15 minut. Tako počenjanje imenuje dopisnik „provokacijo“ nemške šole. Koliko bolj morajo potem šele nemški učitelji v popolnoma slovenskih krajih biti izzivači? K sklepu pozivlja Velikovčane, naj bi ne pošiljali svojih otrok k veroučnim uram, in da bi jih sami poučevali krščanski nauk, ker je to postavno dovoljeno. Če bodo taki starši učili svoje otroke, ki še sami ne vedo, koliko je božjih zapovedi, potem si moremo misliti, koliko bodo znali otroci! Da, privaten pouk je dovoljen, toda tega pa dopisnik ni omenil, da se mora po privatnem pouku napraviti skušnjo pred postavnim veroučiteljem, ako se hoče, da ima red veljavnost (člen 208 novega definitivnega šolskega in učnega reda). Toliko se mi je zdelo potrebno v moj zagovor zoper neosnovane napade. Kar sem zapisal, je gola resnica. Svoje trditve sem podprl s postavami in svetim pismom, med tem ko nasprotni dopisnik ne omeni nobenega paragrafa. Že lani sem pozval dopisnika, naj dokaže svoje trditve in naj se pokaže javno, toda tega ni storil do današnjega dne. Tem potom ga pozivljam vnovič, da to stori. Dokler se pa to ne izvrši, ga imenujem podlega lažnika in obrekovalca. Jaz se ne bojim podpisati svojega imena; če je nasprotnik pisal resnico, se tudi on ne bo bal javnosti. Jožef Dobrovc, kanonik.

Grebinjski kloster. (Volitev v grebinjsko občino.) V sled kompromisa naše stranke z nemško nacionalno so se volitve v občinski zastop vršile tokrat čisto mirno brez vsake volilne borbe in razrušenosti. Mi smo postavili svoje kandidate v III. in II. razredu, kjer imamo večino, in nemški nacionalci zopet v svojem zagotovljenem I. razredu. Izvoljeni so bili v III. razredu: Aleš Završnik, p. d. Šalehar, kmet (dobil je 66 glasov); Florijan Kramer, župnik v Grebinju (66); Luka Orlak, p. d. Grebjen, kmet (66); Anton Köstinger, p. d. Župe, kmet (65); Jakob Žiher, p. d. Maršnik, kmet (66); Andrej Silan, p. d. Krigel, kmet (66). Za namestnike so bili izvoljeni: Peter Pinkelnik, p. d. Janške, kmet (64); Florijan Haberl, p. d. Tratnik, kmet (66); Franc Müller, p. d. Valenta, kmet (66). V II. raz-

redu za odbornike: Janez Nedved, p. d. Gole, kmet (24); Florijan Ellersdorfer, p. d. Pikš, bivši župan (28); Rok Kristöfl, p. d. Valuh, kmet (25); Štefan Jelen, p. d. Drč, kmet (23); Rudolf Loige, p. d. Loige, posestnik in mesar (19); Gregor Kovač, posestnik in voščar (20); za namestnike: Jožef Sumnič, p. d. Gregorič, kmet (23); Ludovik Paul, posestnik (23); Jurij Letnar, posestnik in krojaški mojster (23). V I. razredu za odbornike: Franc Herzog, posestnik; Andrej Plaznik, oštir in mesar; Jožef Rohrmeister, nadučitelj; Anton Kral, p. d. Kernbeis, kmet; Klemen Rosneger, trgovec; dr. Filip Maruschitz, zdravnik; za namestnike: Julij Bohatta, učitelj; Štefan Kuster, trgovec; Franc Egger, posestnik; vsak je dobil 13 glasov. Zoper združeni stranki so poskusili v III. razredu grebinjski socialisti svojo srečo, pa so pogoreli. Združili so na svoje kandidate 11—15 glasov. Na čast socializmom bodi povedano, da so se jako dostojno in mirno obnašali. Radi zanimivosti nekaj iz volilnega, sicer jako krotkega vabila socializmov. Naša stranka je v tem vabilu dobila kakor morska kača dolgo ime, namreč: slovensko - klerikalna - črno - duhovniška stranka. „Socialisti se bodo v slučaju izvolitve v občini potegovali za delavce, obrtnike in za — kmete.“ No, no; socializem ima kmeta, kakor je znano po celem svetu, tako rad, kakor mačka miš. Po izvršeni volitvi je posestnik K. čudno razsajal, ker ni bil izvoljen, pa vse se mu je smejalo. Bil je odbornik že 16 let; ker je več časa sem hotel sedeti na dveh sedežih, je tokrat precej trdo priletel na tla. Prav se godi takemu značaju.

Šmihel nad Pliberkom. Ustanovni občni zbor „Slov.-katoliško-izobraževalnega društva za Šmihel in okolico“ se je vršil zadnjo nedeljo, dne 16. decembra t. l. nad vse sijajno. V imenu sklicatelja župana Ivana Tomica otvoril gosp. tajnik Valentin Štangl zborovanje ter zaprosil provizorja iz Timenice g. Smodeja, da naj razloži pomen društva ter delovanje istega. Gospod provizor pozdravi vse došle ter govori o stanju kmetijskega ljudstva. Govorniku se je zahvalil za njegov poučljivi govor tajnik, na kar so sledili pohvalni živijo-klici. Nato se je izvolil sledeči odbor. Predsednik: gosp. Ivan Tomic; podpredsednik: g. Jurij Rudolf; blagajnik: g. Franc Viternik; tega namestnik: g. Lovro Kušej; tajnik: g. Val. Štangl; namestnik: g. Janez Uranšek, in knjižničar: g. Jurij Kordež. Ko se je določila tudi članarina za ustanovne, redne in podporne člane, je nam nadalje razložil g. kapelan Hornböck iz Pliberka glavne točke od vlade potrjenih pravil. Poudarjal je potrebo izobraževalnih društev posebno pri nas na Koroškem, da se priučimo tako sami, kar v naših šolah ne dosežemo. Zanimivemu govoru je sledilo od strani poslušalcev pritrdjevanje. Za tem se je vršilo vpisovanje pristopivših članov. Novo ustanovljenemu društvu je došla sledeča brzojavka: „Novo društvo naj rodi mnogo slovenskega duha in bodi v blagor teptanim Slovincem!“ Izobraževalno društvo „Lipa“ v Velikovcu. — Pevsko društvo „Gorotan“ je zapelo več narodnih pesmi. Prihodnje zborovanje bo določil društveni odbor, in bo objavljeno pravočasno v „Miru“. Vabimo zanaprej vse še izostale fante fare Šmihel, da pristopijo k novo ustanovljenemu društvu pri prihodnjem zborovanju. Mesečna članarina znaša malenkost, to je 10, reci deset vinarjev. Torej vsi fantje iz fare kakor zunanji iz okolice Šmihela, pristopite k novo ustanovljenemu izobraževalnemu društvu takoj, ker samo vam je in bode v korist. Z.

Bistrica nad Pliberkom. Dne 27. t. m., to je na Šentjanževo, bodemo imeli občinske volitve. Upamo, da bo udeležitev volilcev boljša kot druga leta. Pridite vsi vrlji možje tretjega, drugega in prvega razreda na ta dan k volitvi. S tem boste pokazali svojo značajnost kot resni možje slovenske korenine občine Bistrice.

— Zavedni. —

Poljana pri Prevaljah. Ni še dolgo, odkar sem šel po široki cesti od Poljane proti Prevaljam in srečal me je deček star okoli 14 let. Hvala Bogu, vprašal me je še slovensko, kako se imenuje tam neka kmetija, ali takoj na prvih besedah sem opazil, kako težko je deček izgovarjal slovenske besede. Tožno se mi je storilo pri srcu, ko sem gledal tega zalega dečka in mislil sem si: gotovo si ti sin slovenske matere in moj narodni brat, in tako težko izgovarjaš besede, katere še mnogim tvojim slovenskim bratom tako gladko tečejo! Ker pa nisem poznal dečka, ne vem kdo je bil temu kriv, ali starši sami ali kaka za Slovence prav nič vredna ponemčevalnica, nemčurska šola, ki jih tako drago plačujemo, pa se naš otrok v njih niiti svojega materinega jezika gladko govoriti naučiti ne more. Mar imamo zato učitelje, da upijejo: „vun iz šole z vero; proč z vsem, kar je slovenskega; proč s črnimi in zabitimi bindišarji?“ Starši, starši, kam jadržate! Kaka bo vaša odgovornost! Kje

je vaša ljubezen do mile vaše mladine? Ali mar mislite, da bodo vaši otroci srečno preskrbljeni z vsem za časni in večni blagor, da so le ponemčeni! Slovenska domovina, kam plovejo tvoji sinovi, tvoja nežna mladina? Potaplajo se v morje nemškutarije, a gorje tistim, ki jih potopijo!

Slovenski narodni fant.

Libuče pri Pliberku. Na praznik brezmadežnega spočetja Marije Device, to je dne 8. decembra t. l., si mogel slišati in videti v gostilni „pri Železniku“, kako dobro so se imeli. Mehalo in plesalo se je, kakor približno o pustu, ne zmené se za posebni praznik in poleg advent. Ali je res že tako daleč zabredla občina Libuče, da pusti takšne veselice v tem času in brez licence? Ali morda na to vpliva giftna krotka „Štajerc“, ki ima tamkaj že precej naročnikov?

Prevalje. (Kakšne „farbe“ je) naš slavni krajni šolski svet, kateremu načeljuje vsenemec doktor Herbst? Odgovor: Gg. kapelana sta vložila v slovenskem jeziku pisano prošnjo radi naročitve katekizmov in zgodb za uboge šolarje. Prošnja je bila vrnjena z opombo: „omcsproh je tajč.“ Napravili smo nato prošnjo v nemškem jeziku, toda dobili smo odgovor, da za take želje v „preliminarju“ ni prostora ali z drugimi besedami: za slovenske knjige mi nič ne damo. Če bi g. načelnik tudi pri drugih rečeh tako varčeval, potem bi pač zaslužil „medaljo“, toda v šolah visi za vsakega „špoca“ posebna podoba. . . ! Kakšno „farbo“ ima torej naš šolski svet? Lahko bi rekli, tako kakor njegov načelnik ali mi dobro vemo, da je imenovano prošnjo načelnik sam rešil. G. doktor, zakaj je niste predložili v seji dne 6. t. m.?

Prevalje. Naš g. zdravnik in načelnik šolskega sveta hoče postati okrožni zdravnik za občine Črna, Mižica in Prevalje ter je prošnjo že predložil tukajšnjemu občinskemu odboru. Nam se zdi to nepotrebno, ker imamo itak v pol ure oddaljenem Guštanju okrožnega zdravnika.

„Društvo slov. književnikov in časnikarjev v Ljubljani.“ G. Ivan Jebačin, trgovec in tovarnar v Ljubljani, je izročil „Društvu slov. književnikov in časnikarjev“ na račun ustanovnine 100 kron. Odbor mu izreka svojo iskreno zahvalo na darilu, to tem bolj, ker je g. Jebačin prvi slovenski trgovec in industrijalec, ki se je spomnil „Društva slov. književnikov in časnikarjev“. Slovenska industrija je še majhna in neznana, prvič, ker nam nedostaja podjetnih ljudi, drugič pa, ker se Slovenci še vedno nismo popeli na stališče, da bi podpirali v prvi vrsti svoja domača podjetja. G. Jebačin je ustanovil prvo tvornico za kavne surogate na Slovenskem. Narodna dolžnost bi nam velevala, da bi z vsemi močmi podpirali to vseskozi narodno podjetje, čigar lastnik je zaveden Slovenec. Na Slovenskem je konzum kavnih surogatov ogromen, a producenti so razen Jebačina vsi naši narodni nasprotniki — Nemci in Lahi. Nad 80% vse cikoriije, ki se je proda na Slovenskem, je iz nemških in laških tvornic, ves dobiček se torej steka v tuje, nam sovražne roke in od našega denarja se debele sovražni nam tuje. Jebačin je iz majhnih začetkov ustvaril lepo podjetje in blago, ki se izdeluje v njegovi tovarni, se lahko meri z najboljšim te vrste. Priporočamo tvrdko Jebačin slovenskemu občinstvu najtopleje, da jo podpira ne le, ker je tvrdka solidna, nego pred vsem, ker je zavedno narodno slovenska.

Lista „Zadruga“, strokovnega glasila „Zadrugne zveze v Celju“, katero bode v bodoče slednja izdajala zopet v lastni režiji in ki se bode bavilo edino le s pospeševanjem združništva in narodnega gospodarstva s posebnim oziranjem na kmetijsko združništvo, izide prva številka že do božiča t. l. List bode začasno mesečnik in se bode po potrebi izdajal pozneje bolj pogosto. Uredništvo je pridobilo odlične zadrugne, kmetijske in gospodarske strokovnjake kot sotrudnike in se bode list skušal vestno truditi, da deluje v blagor kmetijskega in drugega združništva, ogibajoč se dosledno vsega, kar ne bi bilo v prid in prospeh slednjega. Zadrugne, ki so učlanjene pri „Zadrugni zvezi v Celju“, bodo dobivale list v par izvodih brezplačno. Zadrugne in društva, ki v „Zvezi“ niso učlanjene, kakor tudi kmetijska, bralna, izobraževalna in druga društva, čitalnice in posamezniki itd. pa dobijo list za 3 krome. Udje zveznih članic pa dobe list za 2 krome na leto. Vse zadrugne in razna društva, ki žele list naročiti oziroma dobiti na ogled prvo številko, naj izvolijo to naznaniti po dopisnici uredništvu lista „Zadruga“ v Celju, Schillerjeva cesta 3.

Društveno gibanje.

Slovensko krščansko socialno delavsko društvo v Celovcu ima svoje redno mesečno zborovanje v nedeljo, dne 23. decembra, pri „zla-

tem studencu", Lidmanskega ulica v Celovcu, in sicer ob 8. uri zvečer. K najobilnejši udeležbi vabi odbor.

Kostanje. Igra „Betlehemske pastirce“ se priredi v nedeljo, dne 23. t. m., pri p. d. Romašu na Kostanjah ob 1/2.8 zvečer. Ista igra se ponovi na Štefanovo, dne 26. t. m., pri Markotu v Dvoru, in sicer popoldne po blagoslovu.

Na **Brnci** se vrši v nedeljo dne 23. decembra t. l. ustanovni shod slovenskega tamburaškega in izobraževalnega društva „Dobrač“ ob 1/2.3. uri popoldne v gostilni g. Pogliča. Slovenski kmetje, fantje, dekleta in uslužbenci, pridite v obilnem številu iz vseh krajev, ker je treba, da spoznate namen društva.

Pripravljalni odbor.

Podljubeljem bo na Štefanovo ob 3. uri popoldne pri Kaiserju velika efektna tombola v prid slovensko kršč.-soc. del. društvu. Darila hvaležno sprejema g. Arnuš Janko, provizor, pošta Podgora.

Škocijan. Podružnica sv. Cirila in Metoda za Škocijan in okolico priredi dne 26. t. m., na sv. Štefana, popoldne ob 1/2.4. uri, v gostilni pri Majarju svoj redni občni zbor po sledečem sporedu: 1. Otvoritev. 2. Tajnikovo poročilo. 3. Volitev odbora. 4. Govori. 5. Zapisovanje udov in pobiranje letnih doneskov. K zabavnemu delu nam je obljubljeno tamburanje in petje. K obilni udeležbi vabi odbor.

Kat. slovensko izobraževalno društvo v Globasnici priredi dne 26. grudnia 1906 ob 4. uri popoldne v Šteklvi gostilni svoje redno mesečno zborovanje. Sodeluje iz prijaznosti pevsko društvo „Gorotan“ iz Šmihela. K obilni udeležbi vabi odbor.

Vabilo. Katoliško slovensko pevsko in izobraževalno društvo „Peca“ v Možici priredi na novega leta dan 1907 po popoldanski službi božji ustanovni občni zbor v svojih prostorih v Možici. Spored: 1. Volitev predsednika v zboru. 2. Volitev odbora. 3. Pobiranje udnine. 5. Govori in slučajnosti, petje itd. K obilni udeležbi vabi sklicatelj.

Prevalje. Slov. kršč. delavsko društvo v Prevaljah priredi na novo leto v svojih društvenih prostorih „pri Stoklnu“ slavnostno božičnico s sledečim sporedom: 1. Govori. 2. Deklamacije in petje moškega ter mešanega zbora. 3. Razdelitev božičnih daril. 4. Šaljiva tombola. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Dopisi.

Sele nad Borovljami. (Občinske volitve.) Ne vemo, ali je že kdo v tej solzni dolini pred občinskimi volitvami toliko kljuk osnažil, kakor naš učitelj, kateri je pred 10 meseci prišel iz Makol na Štajerskem v Sele. Takrat je zatrjeval, da se ne bode brigal za narodne zadeve, češ, da hoče živeti med nami v miru in prijateljstvu. Toda poglejmo ga danes, in poglejmo nazaj na čas, ko je bilo naznanjeno, da se bodo vršile občinske volitve. Takoj, ko je izvedel, da so volilni imeniki na razpregled, je iste dobro preštudiral in si seveda sestavil imenik nemčurjev in zapisnik kandidatov, pri čemer so mu pomagali „ugledni možje“ nemškutarke stranke, katere imenuje in prav lepo opisuje zadnji „Mir“. „Ugledni možje“ nemškutarji in njim na čelu g. učitelj pa so jo tudi skuhali, da z imenikom in zapisnikom samim ne morejo zmagati, da je treba še agitacije. Agitirala sta učitelj Jurij Lulek in Andrej Šušnik, in sicer eden po dnevu, drugi po noči. Javnosti pa moramo tudi povedati, da je bila agitacija teh dveh možakarjev na eni strani zelo nesramna, na drugi strani pa naravnost smešna. Ali ni nesramno in poniževalno za učitelja, ako pravi, da ne more poučevati veliko število otrok, kateri obiskujejo slovenski razred, da se morate šoli združiti v utrakvistično šolo in v tej napraviti dva razreda, da se njemu na ta način olajša pouk? Da ne bode, ako se te njegove želje ne izpolnijo, poučeval otrok slovenskega razreda, kakor bi jih moral? S tem sredstvi sta lovila učitelj in njegov sotrudnik Šušnik volilce, kateri niso hoteli na prvi hip dati roke in obljubiti, da bodo volili z nemškutarji. Kdor pa ni hotel iti tem besedam na lim, ostati bi moral po naročilu agitatorjev doma. G. učitelj! Obžalujemo vas, da ste se, menda omamljeni od vsenemškega duha, tako daleč spozabili; Andreju Šušniku pa ne zamerimo, ker dobro vemo, da ni abstinent. Na drugi strani pa se mora človek prijeti za trebuh, ako sliši, da g. učitelj ni agitiral, temveč le koze kupoval! Kakor se nam zdi, mu duh kozlov ni posebno ugajal, sicer bi se bil pri vsakem volilcu dalj časa pomudil. Če bi se bila ta kozja kupčija vršila meseca oktobra, bi se nam smilile koze, tako se nam pa smili g. učitelj, ker jih je kupoval v času, ko najmanj molzejo. Med na-

rodne pesmi, katere baje tako ljubi naš „mirni“ učitelj, naj si zapiše še tole:

Eno kozo bom kupil
pa en zelen koles,
da v Makole dreve
popeljem se v ves . .

katero je na dan volitve zapel šaljivec-Selan. Kako se bode g. učitelj skazal hvaležnega luni, katera mu je tako lepo svetila vse noči njegove agitacije, prepuščamo njemu in mislimo, da si nista bila prišla kaj navzkriž. Želimo, da bi ne dolžil lune tako, kakor tisti fant, kateremu se je pri vasovanju podrla lestvica in je na tleh leže očital luni:

Bleda luna, ti si kriva,
da sem jaz tak norč postal.

Za narod trpeti je sladko, tako so si mislili tudi selski nemškutarški agitatorji, in nobena pot jim ni bila predolga. Vse je bilo najlepše pripravljeno: dneva zmage so se nemčurji veselili in ga nam v „strah“ oznanjevali: „Bodete videli, kako vas bomo dali Slovence, potem bomo pa tudi šolo drugo napravili.“ Dan volitve, 6. december, je napočil. Nemčurji so bili „veseli“, nas je bilo „strah“, nemčurji so „napravili“ in mi smo „videli“. Predno je bilo glasovanje prvega razreda končano, ni bilo nobenega nemčurja več videti. V znamenje, da smo zmagali v vseh treh razredih mi tako sijajno kakor še nikdar (prvi razred je bil vedno v nasprotnih rokah), razobesili smo slovensko trobojnico. Da so pa vedeli tudi tisti, kateri so jo vsled strahu poprej popihali proti domu, da je zmaga naša, streljalo se je s topiči. Nemškutarji! Slaba letina je bila letos za vas! Dvakrat zaporedoma ste pogoreli (1. in 6. decembra). G. učitelj! Vi ste si vsled agitacije nakopali ne le sramoto, temveč napravili ste si iz mirnih Sel štajerske Makole, kjer vam ni bilo prestati, kakor ste sami večkrat zatrjevali. Pri agitaciji in pri volitvah samih ste lahko videli, da so Selani v Selahdoma in da ne trpijo v svojih vrstah izdajalcev slovenskega naroda. Našim zavednim kmetom pa kličemo: Živeli, ker ste pokazali, da ste zavedni!

Dholica. Cenjeni g. urednik! Z veseljem sem pozdravil dopis v zadnjem cenjenem „Miru“ iz Šmarjete nad Pliberkom, ki ga je spisal slovenski narodni mladenič, kateri ima, lahko rečem, vse moje misli in želje, in tudi isto voljo, kakor jaz, namreč, delati za slovenski narod. Da, da, skrajni čas bi bil, da bi se vse to zgodilo. Posebno sedaj se je pokazalo, da moramo koroški Slovenci delati sami, kajti naši rodni bratje so nas pustili na cedilu, namreč pri sklepanju o volilni reformi. Vsem tistim našim zakletim sovražnikom napovejmo boj, da, boj do skrajnosti, kakoršnega do sedaj še videli niso. Zatorej dragi slovenski mladeniči, pozivljam vas tudi jaz na delo, da bi se moglo zgoditi, kar se je izražalo v omenjenem dopisu, da stopimo v boj skupno in sicer na celi črti. S slovenskim govorom, s shodi in igrami, veselicami, v dopisovanju in naročevanju našega edinega lista „Mir“ pokažimo celemu svetu, da koroški Slovenec še živi, v kljub temu, da se je nas politično pokopalo. Ako bo „Mir“ imel dosti naročnikov, bo tudi lahko večkrat in več mogel poročati. Potem ne bo treba si naročati listov od ljudi, ki nas samo tedaj poznajo, kadar se gre za denar, a ob času, ko se gre za naš obstanek, tedaj pa koroških Slovencev ni več, ali se pa darujejo za kak mandat te ali one stranke. Zatorej, dragi koroški Slovenci, na noge, skupaj in delajmo sami, kajti zadnji čas je pokazal, da od svojih rodni bratov nimamo ničesar pričakovati, razun preziranja. Zatorej podpirajmo „Mir“ z dopisi in naročnino, ki je naš edini branitelj! Napisal sem te moje misli, po katerih se tudi ravnam, in upam, da nisem zadnji, da se oglasi še sto in sto, da, tisoč mladeničev in mož naj se pridruži najnim mislim. Zbudite se, na dan Korotan!

Jože Lesjak, slovenski mladenič.

Gospodarske stvari.

Črtice o govedarstvu.

(Piše Fr. Dular.)

V tisti deželi je blagostanje doma, v kateri napreduje živinoreja in v kateri cvete poljedelstvo.

(Dalje.)

Zdaj naj sledi nekoliko nauka o primer-nem hlevu. Zdi se mi potrebno, da to nekoliko razložim, ker so hlevi naših živinorejcev večinoma slabi, in le z malimi izjemami dobri in zdravi. Ravno neprimerni in nezdravi hlevi pa so veliko krivi, da goved tako dobro ne uspeva, kakor bi bilo želeti, in da se prikradejo med živino kaj često bolehavosti in celo bolezn. Vaši

hlevi so večidel premajhni, pretesni, prenizki, pretelni (brez pravih oken), zaduhli, po letu pre-
soparni, po zimi premrzli, nesnažni, vlažni, z eno besedo, večina vaših hlevov je nezdrava.

To se mora izpremeniti, ako hočete v živinoreji napredovati, ako hočete imeti od svoje živine dobrih dohodkov. Dobri hlevi so prva pod-
laga umne živinoreje, torej skrbite za zdrave hleve!

Zdrav hlev mora imeti pravo lego ter mora biti postavljen iz pripravnega gradiva. Dalje mora biti suh, zračen, dovolj svetel, snažen, primerno topel, dosti visok, prostoren in sploh dober ter zdrav. V takem hlevu se živina dobro počuti in dobro napreduje; v njem se goved dobro redi. V takem zdravem hlevu zaleže krma mnogo več, v njem ostanejo goveda krepka in čila ter se lažje zoperstavljajo mnogovrstnim boleznim in bolehavostim.

Kadar postavljate nove hleve, tedaj se ravnajte po sledečem: Prostor, na katerem hočete postaviti hlev, mora biti v prvi vrsti suh, zdrav in naj stoji, če je le mogoče, na malo povišanem mestu, da gnojnica in deževnica lažje odtekata. Večkrat sem že videl v naših krajih hleve na podnožju kakega grička tako postavljene, da tiči ena daljša stena do polovice v zemlji, a druga ne. Taki hlevi so zmeraj vlažni, torej jih ne postavljajte na podnožje griča, če vam je le kako mogoče. Glavno stran hleva obrnite proti vzhodu. Stene napravite lahko iz lesa, kamena ali opek. Lesen hlev je precej dober, ker ni po zimi premrzel, a po letu ne pretopel, a vendar ima to napako, da je premalo trpežen. Kjer je les po ceni, tam ni nič oporekati lesenim stajam. Vendar ne postavljajte lesenih sten iz desek (dil), temveč iz debelih krajevcev (brunovja), luknje in špranje med njimi pa zamažite z mahom, oziroma jih omečite z mortom ali ilovico. Kjer je dovolj kamena, v takih krajih se morejo napraviti stene iz njega, ker so trpežne in po ceni. Skoz kamenite stene pa ne more zraku lahko prodreti, zategadelj je treba skrbeti v kamenitih hlevih za zadostno prevetrenje. Kamenite stene se morajo do dobra posušiti, predno se omečejo z mortom in obelijo, ker sicer bi bile vedno vlažne, ali celo mokre. Najboljše, najpripravnejše in najzdravejše stene pa se napravljajo iz opeke. One so namreč suhe, po letu hladne in po zimi mnogo toplejše od kamenitih. (Dalje sledi.)

Razne stvari.

Strašen dogodek v blaznici. V blaznici Matavan je blazna ciganka Licije Halliday umorila z zverinsko krutostjo svojo strežajko Nelijo Wicke. Halliday je bila svoj čas v nižavah Hudsona in Mohaveka kraljica nekega ciganskega rodu. Nekaj let po poroki z nekim kmetovalcem je izvršila celo vrsto strašnih zločinov. Zažgala je svojo hišo in pri tem živega sežgala svojega hromelega otroka, umorila svojega moža in s sekuro razsekala dve ženski — mater in hčer. Pred sodiščem ji je bilo dokazano, da je že pred svojo poroko izvršila veliko število umorov. Oddali so jo v blaznico. V blaznici so jo imeli zadnji čas za ne več nevarno blazno, ki je hvaležna, ako se lepo z njo postopa. Posebno dobro se je razumela z gdč. Wicke, kateri je bila vsa vdana, ker je ravno gdč. Wicke dosegla, da so jo dali v dvorano za nenevarne blazne. Ta strežnica se je pred meseci zaročila in je sedaj odpovedala svojo službo. Poroka bi se imela v kratkem vršiti. Izguba dobre strežnice je blazno Halliday silno užalostila. Blazna je prosila strežnico, naj ne gre od nje proč, in se bridko pri tem jokala. Ker vse ni nič pomagalo, je blazna grozeče vzkliknila: „Ne zapusti me. Jaz sem ciganka in lahko prorokujem prihodnost. Ako greš, pomenja kri!“ „Neumnost,“ je odgovorila strežajka, „jaz se omožim z možem, ki me ima rad in bom srečna.“ Reki to, je odprla vrata male sobice. Predno so mogli navzoči preprečiti, je skočila Halliday na strežajko, potegnila jo s seboj v sobo in zaprla za seboj vrata. Strežaji in bolniki so se zaleteli v vrata, za katerimi so se čuli klici strežajke: „Pomagajte!“ in peklenko režanje blazne ženske. Ko se je čez nekaj časa vendar posrečilo prodreti skozi vrata — dobili so hreščečo blazno v nekem kotu, uboga strežajka je pa ležala v krvi. Blazna Halliday je strežajko Wicke s škarjami, katere je strežajka nosila za pasom, 200krat zabodla. Gdč. Wicke je umrla v trenutku, ko je prišel ponjo njen ženin, da jo odpelje iz zavoda.

Moderni londonski vlomilci. Zadnji čas se množe v Londonu vlomilci, da je nasproti njim policija brez moči. Ni dne, da bi se ne zgodil kak senzačni vlom v Londonu. Stari tat s svetiljko in z vetrihom ni še sicer izginil, a moderni vlomilci delajo tudi moderno. Orodje tatov je duhovito in skrbno izdelano. V Scotlana-

Yard muzeju je razstavljeno tako čudovito orodje. Na prvi pogled se ti zdi, da je to le kos fino poliranega jekla, dolg sedem palcev. A če pritisneš na neko pero, se pojavi sveder, če pa na drugo, pa zvijač, tretje pero izproži steklorezec, četrto pa dleto. Orodje neizproženo je na eni strani kladivo, na drugi strani pa lomilec. Pri vltomu s svedrom, kladivom in dletom ve policija, da je storilec novinec ali pa jako neroden hudodelec. Znanstveno izobraženi hudodelec namreč uporablja pri vltomih termit ali pa nitroglicerin. S termitom, ki razvija velikansko vročino, vltomilec jahko hitro raztopi jekleno ploščo blagajne in napravi v njo luknjo. A s termitom pa niso preveč zadovoljni, ker svetlo gori in se kadi. Nevarni nitroglicerini je spretnemu hudodelcu bolj všeč. Z brizgalno vbrizga nitroglicerini v kako razpoko blagajne in ga vžge s kapselnom. Zamolkel pok in blagajna je odprta. Tudi z elektriko so že raztopili jeklene plošče. Da hudodelcem ne pride policija na sled po vtisu prstov, nosijo vltomilci med delom — glave rokavice.

Gospod „komisar“. V bukovinsko vas Ivankonc je prišel nedavno neki mož v službeni obleki sodnega sluga, povedal županu, da ga je poslal okrajni sodnik v Kocmanu zaradi požarov, ki so se ponavljali zadnje čase. Župan je takoj ukazal občinskemu redarju, naj gospoda „komisarja“ spremlja na službenem potu. In „komisar“ je potoval od hiše do hiše ter povsod zahteval „v imenu postave“, da mu pokažejo zavarovalno polico. Ker pa je le malo posestnikov bilo zavarovanih, naložil je vsakemu po 5 K globe, ki se je morala takoj plačati „v imenu postave“. Na ta način je gospod komisar obral kakih 30 hiš, nakar je odpustil milostno vaškega redarja ter šel popivat v gostilno. Uspeh pa ga je napravil tako predrznega, da je v gostilni aretoval „v imenu postave“ učitelja in nekega kmeta. Med tem je zvedela policija, da nekdo strahuje celo vas ter si prišla gospoda „komisarja“ ogledat. Orožniki so spoznali v „komisarju“ nekega Moskabuka, ki ga oblasti že dolgo iščejo zaradi tatvine.

Dela se je branil. Znani vlačugar France Podkrajšek iz Ljubljane je bil iztiran po odgonu iz Celovca v Ljubljano. Ko se mu je odkazalo delo v mestni jami, je takoj vse popustil in šel po mestu od hiše do hiše beračit. Bil je aretiran a se je policijskima organoma s silo uprl ter grozil policijskemu kancelistu, da ga bo ustrelil in da ga čez leto dni ne bo več, nato ga pa še žalil s sramotilnimi besedami. Obsojen je bil na osem mesecev težke ječe, potem ga pa oddado v prisilno delavnico.

Kupčija z muhami. Malokomu je znano, da se mrtve muhe prav lahko prodajajo, seveda le v primernih množinah. Vsako leto prihajajo v London sodi polni mrtvih muh, ki se plačujejo po 300 kron za tono. Potem se razprodajajo na drobno za hrano domačim ptičem. Največ tega blaga prihaja iz Brazilije, ker letajo nad vodami tolike množine muh, da jih revni ribiči love z gostimi mrežami.

„Kunšten“ pobeg. Na nenavaden način je pobegnul nedavno vojaški kaznjene Peter Hinko iz domobranske ječe v Budapešti. Iz kruhove skorje si je napravil pas, bajonet in nožnico ter te predmete tako prebarval, da so izgledali kot pristni. Ko se je opoldne straža menjala, pripasal si je ta kruhov bajonet in nihče ga ni zadrževal, ko je korakal čez dvorišče in pri vratih iz ječe, ker so ga vse straže smatrale za ordinančnega vojaka. Toda ni se dolgo veselil svobode. V treh dneh je izvršil tri vlome, pri tretjem pa ga je policija prijela.

V zalogi tiskarne Družbe sv. Mohorja v Celovcu je izšel:

Anton Janežičev

nemško-slovenski slovar

(Deutsch-slovenisches Hand-Wörterbuch).

Četrty, predelani in pomnoženi natis

priredil Anton Bartel.

1905.

Dobiti je tudi

Anton Janežičev

slovensko-nemški slovar.

Tretji, predelani in pomnoženi natis

priredil France Hubad.

Cena vsakemu: mehko vezan K 6.—, trdo vezan z usnjatim hrbtom K 7.20 (po pošti 30 vin. več).

Loterijske številke od 17. decembra 1906.

Dunaj 72 33 15 45 47
Gradec 9 76 32 11 29

V zalogi tiskarne Družbe sv. Mohorja v Celovcu je ravnokar izšla:

Dr. J. Sket:

Slovenska čitanka III.

Druga izdaja.

Velja trdo vezana 2 kroni, po pošti 20 vin. več.

Častna izjava.

Podpisani **Jožef Šnabl**, posestnik in občinski odbornik v Ukvah, izjavim, da je moje očitane gospodu **Boštjanu Errathu**, posestniku v Ukvah in bivšemu načelniku krajnega šolskega sveta ravnotam, da je namreč gospod Errath premoženje krajnega šolskega sveta v Ukvah s tem oškodoval, da je 70 kron v računu krajnega šolskega sveta več zaračunal, kakor je v resnici mojemu sinu **Jožefu Šnabl** izplačal, — neresnično. Obžalujem to očitane, kakor tudi razžaljivo besedo „tat“ in prosim gospoda Erratha s tem javno za odpustanje.

Zahvaljujem se gospodu **Boštjanu Errathu**, da mi je razžalitev odpustil ter predlagal, da se ne postopa proti meni s kaznijo.

Ob enem se zavežem, plačati vse stroške ter objavitev te častne izjave na moj račun tekom 8 dni v listih: „Kärntner Tagblatt“, „Kärntner Nachrichten“, „Freie Stimmen“ in „Mir“.

Trbiž, dne 11. decembra 1906.

Josef Schnabl.

Častna izjava.

Jaz **Janez Olip**, gostilniški najemnik Podgradom, sem v neki vlogi na c. kr. okr. glavarstvo v Celovcu dolžil g. župana **Josipa Šušnika**, p. d. Krasnika Podgradom, zlorabe uradne oblasti.

S tem izjavljajoč, da za to krivo obdolžitev nimam nikakega povoda, prosim g. župana odpustčenja, opozivljam zgornjo obdolžitev in ga zahvaljujem, da je vsled tega umaknil proti meni naperjeno tožbo radi žaljenja časti.

Zavežujem se plačati tudi vse stroške.

Celovec, dne 14. decembra 1906.

Janez Olip l. r.

Poskusite
in priporočite
≡ izdelke ≡

Vydrove tovarne hranil
v Pragi VIII. Cenovnik zastoj.

Prošnja.*

Slovita starodavna romarska cerkev na Žihpoljah je vsled požara dne 18. novembra 1906 trpela veliko škodo, ki znaša, ako se hočeta pozidati tudi stolpa, 41.000 kron, brez stolpov 21.000 kron, zavarovalnina pa znaša samo 9703 krone. Na župnijo bi poleg stroškov za zvonove odpadla svota 7731 kron. Cerkev sama nima premoženja in se vzdržuje edino le z milimi darovi. Župnija je majhna, šteje 600 duš, in uboga, da ne more sama pokriti škode. Zato se s tem prosijo vsi blagi in dobrodelniki ljudje, ki to berejo, da bi po mogočnosti z milimi darovi omogočili žihpoljskim župljanom čim prej zopet popraviti cerkev in nabaviti zvonove. Vsem dobrotnikom že naprej najprisrčnejši: **Bog plačaj!** — Darove sprejemajo: c. k. okrajno glavarstvo v Celovcu ter župnijski in občinski urad na Žihpoljah.

Franc Muhl
župnik.

* Enaka prošnja se bo tudi s priloženo pošto nakaznico razposlala posameznikom, kateri se prosijo, da bi se blagohotno spomnili pogorelega svetišča.

Sodarskega učenca

sprejme takoj **Leopold Tischler**, sodarski mojster v Celovcu, Völkermarkter Ring št. 7.

Žitne cene

od 12. do 18. decembra 1906.

Po uradnem poročilu deželne vlade z dne 19. decembra.

Cene so za 80 litrov (biren).

Žito in sočivje	Celovec		Beljak		Pliberk		St. Vid		Trg		Velikovec		Volšperk		Žel. Kapla
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Pšenica . . .			12	16											9 92
Rž	9	12	10	88			9	28							8 59
Ječmen . . .			11	20											8 59
Ajda	8		14	40											8 59
Oves	5	72	7	04			5	76							4 48
Proso															
Pšeno	15		16	96											
Turšica . . .	7	80	9	60			7	84							8 59
Grah															
Leča															
Fižol, beli .															
„ rdeči . . .															

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta 19 — v Medjatovi hiši v pritličju — Dunajska cesta 19

sprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi;

2. zavarovanja zvonov proti poškodbi.

Pojasnila daje in sprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Edina domača zavarovalnica! — „Svoji k svojim!“

Pozor! — Čitaj! — Pozor!

Pakraške

želodčne kapljice.

Staro, znano izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevih — posebno se priporoča — pri zaprtju in zapeki, napihjenju, kongestiji, pomanjkanju teka, krčih itd. Nedosegljivo sredstvo za dobro prebavo.

Delovanje izvrstno, uspeh gotov.

Cena 12 stekleničicam (1 tucat) 5 K franko na vsako pošto s povzetjem ali če se denar pošlje naprej.

Manj kot 12 stekleničic se ne pošilja. Prosi se, da se naročuje samo naravnost pri

P. JURIŠIČU, lekarnarju
v Pakracu št. 58 (Slavonija).

Mizarskega pomočnika,

vajenega pri orglarski obrti, sprejme **Jan. Kuhar**, orglarski mojster v Zakamnu pri Vetrinju, pošta Vetrinj.

Absolutno zajamčeno pristno mašno vino

priporočal je ljubljanski knezoškofjski ordinarijat veleč. duhovščini za nakup pri **kmetijskem društvu** (zadrugi) v **Vipavi** zato, ker je pod strogim nadzorstvom župnika-dekana v Vipavi. — Razpošilja se od 56 litrov naprej **fino staro in novo namizno vino** po 40 do 50 kron za 100 litrov **loko kolodvor Postojna**. — Vino je jako milega okusa, ker je napravljeno po novem francoskem načinu. — Večje množine se zaračunajo nekoliko ceneje. — V zalogi so tudi finejša sortirana vina, **pinela** po 50 K, **stari beli burgundec** po 60 K ter **stara buteljska vina**.

Svoji k svojim!

Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko zavarovalno zadrugo

„CROATIA“

pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta ZAGREBA.

Ista zavaruje na Štajarskem, Kranjskem in Koroškem vse premičnine, živino in pridelke proti ognju po najnižjih cenah.

Vsa pojasnila daje:

glavni zastop „CROATIE“ v Celovcu

Valentin Jug, benediktinski trg št. 4.

Zastopniki se iščejo po vseh večjih krajih Koroške.

Zakonito zavarovano.

Vsako ponarejanje in ponatiskovanje kaznivo.

Edino pravi je

Thierryjev balsam

le z zeleno znamko z nuno.

Staroslaven neprekosljivo zoper motenje prebavljanja, krče v želodcu, koliko, prehlajenje (katar), prsne bolezni, influenco itd. itd.

Cena: 12 malih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika posebna steklenica s patent. zamaškom K 5.— franko.

Thierryjevo centifolijsko mazilo splošno znano kot „non plus ultra“

za vse še tako zastarele rane, vnetja, poškodbe, ture in uljasa vseh vrst. — Cena: 2 lončka K 3 60 franko razpošilja le proti predplačilu ali povzetju

Lekarnar **A. Thierry** v Pregradi pri Rogiški Slatini.

Knjižico s tisoči zahvalnih pism zastoj in franko.

Dobiva se skoro v vseh lekarnah in medicinskih drogerijah.

Služba organista in mežnarja

se odda do 1. januarja 1907 v trgu Grebinj na Spodnjem Koroškem. Natančni pogoji sprejema naj se pozvejo pisмено ali ustmeno pri župnijskem uradu v Grebinju.

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se vljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pismenih zavitek itd. po najnižjih cenah.

Trgovina z usnjem

A. Mehur

v Celovcu, na novem trgu, poleg gostilne pri „Deteljici“ („Kleeblatt“), priporoča **raznoverstno usnje** po najnižjih cenah. Kupuje tudi **surovo usnje in sprejema tisto v izdelovanje.**

Poštni hran. račun št. 45.867.

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvom,

uraduje vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. ure popoldne, ob nedeljah pa od 8. do 12. ure dopoldne v lastni hiši št. 81.

Hranilne vloge obrestujejo se po

$$\begin{array}{r|l} 4 & 1 \\ \hline & 2 \\ \hline & 0 \end{array} \begin{array}{l} 0 \\ 0 \end{array}$$

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod iz lastnega. Za nalažanje denarja so tudi položnice poštno-hranilničnega urada na razpolago.

Posojila se dajejo na hipotekarni kredit po $5\frac{1}{4}\%$ in na osebni kredit pa po 6% . Eskomptirajo se tudi trgovske menice.

Posojilnica ima tudi svojo

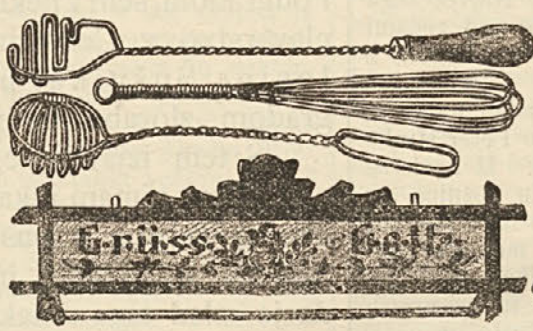
podružnico na Jesenicah

v Hrovatovi hiši št. 96.

Uradije se vsak dan, kakor v centrali. Vsled otvoritve karavanske železnice se nudi Korošcem ugodna prilika za sigurno nalažanje denarja.

Denarni promet v letu 1905 K 3,200.000. Stanje hranilnih vlog v letu 1905 K 1,877.859.

Stepalnica za sneg,
Zajemalnik za cmoke,
Mečalnik za krompir,
skupaj 25 kr.
Obešalnik za brisačo,
umetno izrezljan in s steklom izvezen, 25 kr.

Svetniški kipci pod steklenim poklopom 15 cm visoki, prekrasni, 25 kr.

Prevrat

je povzročila v trgovskem svetu ogromna prodaja predmetov po **25 krajarjev**. Da omogočim tudi pokrajincanom nakup teh neverjetno cenih predmetov po **25 kr.**, sem izdal cenik z nekaj tisoči obrazcev teh **25 krajarjskih** predmetov in tudi blaga po višji ceni.

Ta cenik razpošiljam na željo vsakomur zastoj in poštine prosto. Gotovo boste postali moj odjemalec.

Izvozna trgovina Herman Auer

Dunaj, IX/2, Nussdorferstrasse 3—VI. (Krščanska tvrda.)

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 2,000.000.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Prodaja srečk proti mesečnim odplačilom.

Promese Izdaja k vsakemu žrebanju.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. — Podružnica v Spiljetu.

Denarne vloge sprejema po

$$4\frac{1}{2}\%$$

in obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.